

Kesengele: Bible for Matthew

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹ Bolenda bo ibotwa lika Yesu Masiya, wana Dawidi, le wana oka Abalayama. ² Abalayama abote Yisaka. Yisaka abote Yakobo. Yakobo abote Yuda ndia bankune ba nde. ³ Yuda abote Tamala, Pelese la Zela. ⁴ Pelese abote Eselone. Eselone Lama. Lama abote Aminadaba. Aminadaba abote Nasona. ⁵ Nasona abote Salamona. Salamona abote Laba ndia Boaza. Boaza abote Luta la Obede. ⁶ Obede Yisai. Yisai abote Dawidi le nkumu. ⁷ Dawidi abote Uliya ndia Solomo. Solomo abote Labama. ⁸ Labama abote Abiya. Abiya abote Asa. Asa abote Yosapata. ⁹ Yosapata abote Yolama. Yolama abote Uziya. Uziya abote Yotama. ¹⁰ Yotama abote Aza. Aza abote Izikiya. Izikiya abote Manase. ¹¹ Manase abote Amona. Amona abote Yosiya. Yosiya abote Yekonya ndia bankune ba nde oko lokendo oko Babela. ¹² Oko mbisa le bakendelo oko Babela, Yekonya abote Salatiele. ¹³ Salatiele abote Zwlobabel. Zelubabel abote Abiuda. Abiuda abote Eleyakima. ¹⁴ Eleyakima abote Azula. Azula abote Sadoka. ¹⁵ Sadoka abote Aima. Aima abote Eleyuda. Eleyuda abote Eleazala. ¹⁶ Eleazala abote Matana. Matana abote Yakobo. Yakobo abote Yosepa le ilaka lika Malia nyangho eka Yesu letolwa Masiya. ¹⁷ Ngako babotwa bankuma yim'oko Abalayama kuu ok'ole Dawidi, bale babotwa diomu la banei; yim'oko bakendelo oko Babela kuu ok'ole Masiya, bale botwa diomu la banei. ¹⁸ Ebottwelo eka Yesu Masiya eliki nghane: Oki Malia le nyango le nde asia naimbwé la Yosepa, lelo ntapomali ye, alomwe ndee aya ibale la Elimo le Tee. ¹⁹ Yosepa le ilaka li nde aliki bokolami; ibango ntaliki la mposa le nkcombe nde oko polee ye. Aakane ndee aokombe oko nkuku. ²⁰ Yaaka oki nde aseye nsembele biko, bolenda! Ntomwa eka Yawe aobondele oko nzoli la ntepele ndee "Yosepa wana oka Dawidi, nttoyokake bomo la mpose Malia ilaka li wu, ibango kio lesoyonwa oko ibale li nde ele yim'ok'ole Elimo le tee". ²¹ Angobota wana lo wele. Oopaka lina li nde Yesu; ibango Nde angobikia ewumo le nde yim'oko bobo booboo". ²² Lonkuma lone lokelwa l'itana ndee lobakwe lokotefwa ola Yawe ntepela la bobambi ndee, ²³ "Bosolenda! Lo ipoku li nzemba angosa ibale, angobota wana lo wele; Bangopa lina li nde pe Imanwele" LOle kalomo loe " Wangi ndiemo la so". ²⁴ Yosepa oko isilo yumo, akele nkonga oki ntomwa eka Wangi aosikesele, afwa pe ilaka li nde. ²⁵ Nde ntaoyeba kuu nko oki nde abote wana lo wele; aopa lina li nde pe Yesu.

Chapter 2

¹ Oki Yesu asia mbotwa oko Beteleme le Yuda, oko nsio bika Elode le nkumu, bolenda! Bamangi bayimake oko Esete, bayia oko Yelusaleme le Yuda la ntepela boe: ² "Lobotwa Nkumu eka Ba-Yuda ale nkoni? Ibango toyenili booto bo nde oko Esete, tosoya pe la nsangola nde. ³ Elode le nkumu yoka ngako, asasomwe bienge, nde pe ndia yelusaleme enkuma. ⁴ Akosie bankuma ba bankanga ba sangaa la bosoneli ewumo. Alobote ok'ole bo ndie l'ebotwa lo Masiya. ⁵ Baotepela boe: " OKo Beteleme le Yuda, ibango losakosonwa ngako la bobambi ndee: ⁶ Awu pe Beteleme oko nse le Yuda ntonge bokeke bosonda oko eteyi le nzangi bi Yuda nkia nio ye; ibango yim'ok'ole wu engopaswa nzangi fwee, Omo lokenge ewumo le Mi Ba Yisalaele". ⁷ OKo mbis'eko, Elode abesie Bamangi la nkuku, alobote ok'ole bo nta kii ngengo eki booto boyeneleke. ⁸ Aatome kuu oko Beteleme nde ndee: "Bolekaka, bosipoloke l'itina lika loteyi nko nsipolo nsipolo, onga nyo bootane, boontepelaka, ngako mi pe nse nsangola nde". ⁹ Oki bo basia nzoka bika nkumu, bakendeke; bolenda pe! Booto boki bo bayeneke oko Esete boayambola kuu oki bo bayemala yemaa songaa la ndie eki Loteyi aliki. ¹⁰ OKi bo bayene booto, bayoke nyinga lesonda. ¹¹ Oko lowulu swe, bayene Loteyi ndia Malia nyango le nde. Bkukama kumbe ngako, baosangola. Bawumbolake pe bembaye bebo be bibonza. Baoseliake pe bakapo: Wolo, la libano la mola. ¹² Banywetiamē oko nzoli boe bayale nkoyitia oko mboka eka Elode. Bayime yeli la nse oko ese lebo oko mboka enkina ¹³ OKi bo baseye nyimayima, bolendaka! ntomwa eka Yawe apaswe ok'ole Yosepa oko nzoli la ntepela ndee: "Yumwakam fwaka Loteyi la nyango le nde, lotaka kuu oko Ezipeto; yalak'oko kuu la ngeng'enga mi nkotepele. Ibango Elode ale mpika la nyomo Loteyi la ndiakē nde". ¹⁴ Ako Yosepa yumo, afwa LOteyi la nyango le nde la botio, ayime yeli na la nse oko Ezipeto; ¹⁵ ayalak'oko kuu la iwa lika Elode, l'itina ndee lokotfwa la Yawe ntepela la bobambi ndee: " Mbesie Wana lo mi oko Ezipeto fwee". ¹⁶ Yaaka Elode oki nde ayene ndee Bamangi basolimba, ayoke iyulu wuke, atoma basoda la ndiakē bana bankuma ba bele bokoliki oko Beteleme la pe oko bise binkuma bi dioso la Beteleme, bene bampatosondili betia bepele kweli la ngeng'eki nde asipoloke Bamangi. ¹⁷ Ako lobo lokotfwa la Yelemaya le bobambi lobakwe loe: ¹⁸ "Iyoyi liyokana oko Lama. Bilelo la ise baa, Laele alelake bana ba nde kee-kee Aboye mbondwa ibango bo ntaakokoyala" ¹⁹ Oki Elode asowa, bolendaka! Ntomwa eka Yawe abele Yosepa oko nzoli oko Ezipeto la ntepela ²⁰ ndee: "Yumwaka, fwaka Loteyi ndia nyango le nde, yitiaka oko nse le Yisalaele, ibango bamo bamoyome la ndiakē Loteyi basowa". ²¹ Yosepa yumo afwa Loteyi la nyango le nde, ayotwe swe oko nse le Yisalaele. ²² Yaaka oki nde ayoke ndee Alukelao ayanga Yuda oko ndie eka ise li nde, ayoke bomo la nse oko; anywetiamē oko nzoli. Ngaku qse oko ese le Galilaya. ²³ Asolamba oko bokolo botolwa lina Nzeleta; l'itina ndee lobo lokofwa la babambi lobakwe loe: "Angolotwa bosi Nazalwta".

Chapter 3

¹ Oko nsio biku eya Yeane le Boyini. Alakake oko boleki bo ² Yuda la ntepela ndee "Bokalomolaka bebonda ibango bonkumu bo liko ³ boyo mpika". One ele loki Yesaya le bobambi atepele munya tee, ndendee, Iyoyi li bopami oko boleki, Bolondaka mboka eka Yawe, Boseniaka benkili be mboka le nde senaa" ⁴ Yoane nde bondwa alatake esenda lekopomwa la bioso be ngamala, la pe wele bo nkopo le nyama dioo oko ikongo li nde; ile li nde liliki babambampasi la bowue bo lia. ⁵ Aku Yelusaleme, oekendele, la pe Yuda enkuma, la bise ⁶ binkuma bile dioo la Yaladenem bayimwake, la nde oko nzale le Yaladene, bayoboloke bobe boobo fwe fwe. ⁷ Yaaka, oki nde ayene wuke bo Basadoke bakoyaka oko boyini bo nde, aatepele nde ndee: "Ibotwa li mbengo, loelakie ndee bolote longa longoya nani? ⁸ Aku bobotaka mbolo bibongo la bokalomoli bo bebonda; ntabotangelake la ntepele nyoe ⁹ "Tole la Abalayama nko papa, ibango metepela mie Wangi ayosono nyumola bana ok'ole Abalayama yim'oko bawe bane yumo. ¹⁰ Nk'ako-nk'ako iswa lisotikwa sampaa oko batina ba bete, ngako bote bompatobotili mbolo bi dilo, bobekwa, bobokwa pe kuu oko twe. ¹¹ Nko sosolo, mi meyina oko losi kuu oko bokalomoli bo bebonda; yaaka nde l'oyaka oko mbisa lemi ansonda mi nguya, basampata ba nde, ntibongo mbela bo. Nde anganeyina oko Elimo le tee la pe oko twe. ¹² Itoko li nde bomfumpoli lil'oko lobo lo nde; angotendolo epaswelo le nde ku-ku; angowungisa basangu ba nde oko ekolielo, yaaka angotumba mposo wutu-wutu oko twe lompatolime. ¹³ Aku Yesu yim'oko Galilaya abebole Yoane oko Yaladene nyinwa la nde. ¹⁴ Yaaka Yoane aopekela la ntepela ndee: Mi nsamba yinwa la wu, Awu pe oyak'oni ole mi? ¹⁵ Yesu aokalole ndee: "Paaka ngengo nkak'ene, ibango nko nghane ekolama la so tobake binkuma biyeleme. ngako taa-taa Yoane anyiminye. ¹⁶ Oki Yesu aseye nyinwa, asafwe oko losi sapoo, ako ndieko, bolenda! Liko lilitwe, lo Elimo eka Wangi ayenele. ¹⁷ Etulwake nkonga bonkonkoko, eyake songaa la nde oko liko botu. Bolenda! Iyoyi litepele yim'oko liko dioe: "One ale Wana lo mi lo lolango, la nde nzoka nyingha wuke".

Chapter 4

¹ Aku Yesu abelwa la Elimo oko boleki nkekwa na Satana. ² Akinake ile nsio bonei biane biane, betio betio; la mbisa ayoke nzala. ³ Lo bolengoli aye nghane, aotepele ndee, "La pe Wu oka Wangi, tepelake l'itina wue bawe bane bakalomole bifula". ⁴ Yesu aokalole ndee, "Lososonwa loe: Boto ntangoyala la lobiko panaa la efula ntonto ye, yaaka panna la lobo la lobo loyima oko munya boka Wangi" ⁵ Aku Satan aobela oko nza le sampaa (Yelusalema); aoyimia sangaa oko enengenenge le lowulu lo bowangi, aotepele ndee, ⁶ "La pe wu ole wana oka Wangi, bokaka bienge kuu, ibangho lososonwa loe: Angosikelela ntomwa bi nde l'itina li wu, Tandaa pe oko ba bo, bangokobela, Nkanga ngeng'emo awu ntosobolia ekata le wu pao oko iwe". ⁷ Yesu aotepele ndee, "Losoyitia nsonwa loe: Oyalaka nkokeka Yawe Wangi bo wu nkekakeka" ⁸ Satan ayitia mbela nde kuu oko engenza le nkomba wuke, aolakia bikopo binkuma bi bolongo la bankembo ba bio, aotepele pe ndee, ⁹ Ngokopa bine binkuma la osongsangola kukaa" ¹⁰ Yaaka Yesu aotepele nde, " Yimaka, Satana, ibango lososonwa loe, "Osangolaka Yawe Wangi bo wu; ooteliaka pe nko nde nkika". ¹¹ Aku Satana aotwenya; bolenda pe! Ntomwa bi liko baye, baolondelake pe. ¹² Oki Yesu ayoke ndee Yoane le Boyini asowutwa, ayime, ase kuu oko Galilaya. ¹³ Atwenye Nazaleta, ase nzal'oko kapalanauma l'ele mpika la nzale, oko belelo be Zebulona la. ¹⁴ Nafatali, l'itina ndee lobo lokotefwa la Yesaya le bobambi lobakwe loe, ¹⁵ nde munya tee ndee, "Nse le Zebulona la nse le nafatali, oko mboka le nzale, oko ns'eni le Yaladene, ¹⁶ Galilaya le badio, Bamo bakoliki oko mpitamo, la Ok,ole bo bakoyalak'oko ndie le ilingilingi li iwa, tee esoapetele ¹⁷ Yima nk'oko, Yesu abange ndakalaka, atepelake ndee, "Bokalomolaka bebonda, ibango bonkumu bo liko boyo mpika". ¹⁸ Oki Yesu akenghalake oko mbongo le Galilaya, ayene bele bepele be ibotwa limo; Simona l'etolwa petelo, ndia Andelela le wankune lo nde. Bo babokake beteyi oko nzale, ibango baliki basaki. ¹⁹ Atepele ndee, "Boyakaka loselele la MI, ngoeyalia basaki ba bato" ²⁰ Batwenya beteyi nk'ako ndieko, baobengake pe. ²¹ Nde oko wii, ayene bele benkina bepele be ibotwa limo; Yakobo le wan'oka Zebedayo ndia Yoane le wankune lo nde, oko wato boa Zebedaya ise li bo, babambake beteyi bebo, aabesie. ²² Batwenye wato la ise li bo nko taataa, baobengake pe. ²³ Yesu akenghalake oko Galileya enkuma oko mbulu bi bo bi bikinda ndakalaka, Nsango dilo bi bonkumu nkendia; awuake nzeli binkuma bi biale oko eteteyi eka bato. ²⁴ Lumu lo nde lopanghanyale kuu oko Sulia enkuma, baobelele bakonu bankuma, bamo bakokonoko bawulola oko bienge aawuake. ²⁵ Bisuku wuke baobenge; bakoyim'oko Galilaya, la Dekapoli, la Yelusalema, la Yuda, lape oko ns'eni le Yaladene.

Chapter 5

¹ Oki Yesu ayene bisuku, ayilela kuu ek'engenza. OKi nde aseyea nzal'anse, bayeki ba nde boabelele. ² Alipole munya, aalakake pe ndee: ³ Bandwa nyiningha ele ba mbolo ek'elimo; ibango boobo ele bonkumu bo liko. ⁴ Bandwa nyiningha ele bo baa yok'ibombi, ibango bo bangobondwa. ⁵ Bandwa nyiningha ele ba mpombi, ibango bo bangokonga nse. ⁶ Bandwa nyiningha ele bo baa yoka bokolami, nzala la mposa le mina mina, ibango bo bangonyota. ⁷ Bandwa nyiningha ele bo baa ise, ibango bo bangoyamba ise. ⁸ Bandwa nyiningha ele ba piepie oko bebonda, ibango bangoyene Wangi. ⁹ Bandwa nyiningha ele bakeli ba iyangi, ibango bo bangotolwa bana baka Wangi. ¹⁰ Bandwa nyiningha ele baa nyokwa l'itina lika bokolami, ibango boobo elle bonkumu bo liko. ¹¹ Nyo bole bandwa nyiningha, ngeng'enkeni enga bo baesenolo, laape baenyokolo, laape baeyemal'esengi, metepela pe bobe la bobe nko ndimbisa l'itina limi. ¹² Boyoka nyiningha, bokela bosango, ibango ikonda linyo lile linene oko liko; ibango nko ngako banyokoloke babambi oko ntundo le nyo. ¹³ Nyo bole bokwa bo nse; yaaka la bokwa bososawua (bosokamba mpoto), bongoyitia bokwa oko mpoke nghamoni? Ntabongoyitia mbongobongo ye, soo nko bobokwe oko bosale pe bosofwe la bato. ¹⁴ Nyo bole tee le bolongo. Bokolo bosobokwa sangaa ok'engenza, ntangobongo moseme ye. ¹⁵ Ntaakatie pe ilangi la ntik'oko ns'eboko pe ye, yaaka, la ntik'oko liko li enanghielo. Akope lingopelele bankuma bal'oko lowulu. ¹⁶ Nko ngako bopaka tee le nyo ekese oko beso baka bato, l'itina boe bayene bikelelo bi booti bi nyo, bakangie pe papa le nyo el'oko liko. ¹⁷ Ntabotangelake nyoe nzili nsikomole bekengo laape babambi ye, ntiyili nsikomola ye, ¹⁸ yaaka mbakabaka. Ibango nko solo metepela mie, "Kuu nko onga liko la nse biyimi wuoo, nkia i semo nkia nsoli le letelo ntingoyima oko bobeko ye, kuu nko onga binkuma bibakwe. ¹⁹ Aku one onkeni lowumbola bomo bo besikiselo bene besonda bokeke la ndaka bato ngaku, angotolwa bokeke bosonda oko bonkumu bo liko. Yaaka one l'obaka pe alaka bio, angotolwa bonene ²⁰ oko bonkumu bo liko. Ibango metepela mie bokolami bo nyo la ntaboyalili nsonda boka basineli la Bapalosi ye, nyo oko bonkumu bo liko la nzotwa nghoo. ²¹ Boyokoli nywe losakotefwa ok'ole ba ntundo loe oyala nkokoda la yomi, yaaka onkeni lodiaka la ²² yomi, angoba lobo oko botendi. Yaaka mi metepela mie, "Boto la bato l'okaswa ok'ole mbale le nde angoba lobo oko boloi; nde onkeni l'otepela ndee, "Awu boyengisi", angoba lobo kuu oko gena le twe. ²³ Ako laa pe oselia ikapo li wu oko dio li ntumbatumba, ako pe oyepola wue mbale le wu alia lobo ²⁴ esengi la wu; twenyaka ikapo li wu songaa la dio li ntumbatumba, lekaka pe osokundule boboto ntundo wua mbale le wu, la mbis'eko oyaka nselie ikapo li wu. ²⁵ Otulolaka bobonda ok'ole bosombie bo wu nk'itite ngeng'ele wu wua nde oko mboka, nkanga ngeng'emo lo bosombie ntasokosembol'ok'ole lo botendeli, lo botendeli pe ntasokosembol'oke lo ²⁶ botii, aka awu otikwa oko lowulu lo ikamba. Nko solo nkotepela mie awu la mpasw'oko nko nghoo kuu onga wu okete yemb'ikota lisotikala kusee. ²⁷ Boyoke nyoe, losakotefwa loe, "Oyalaka nkolela lolemba". ²⁸ Yaaka mi metepela mie, "Boto la bato l'olenda weto kuu la nzokele nde lopuku, nk'akoboko asokela lolemba ndia nde oko bobonda bo nde. ²⁹ La liso li wu li ndeli likokwelias ibaku, simolaka dio, oiboke lamoo la wu, ibango engoyala ntolo ok'ole wu la eteni emo le wu le bienge esosilela, bienge bi wu binkuma libia biyale nkobokwa oko. ³⁰ Gena laa pe ikanzo li wu li ndeli likokwelias ibaku, bekeke lio, oiboke lamoo la wu, ibango engoyala ntolo ok'ole wu la elam.e;o le wu esosilela, bienge bi wu binkuma bilia biuyale nkoyima la nse oko gena. ³¹ Lotefwa pe loe, "Onkeni loyimia ilaka li nde paaka oapa bokanda bo bodiakwe bo ibala" ³² Yaaka mi metepelamie, "Boto la bato oyimia ilaka li nde soo nko la lolemba, angoyalwa bokeli ba lolemba", nde pe onkeni l'obala l'osa boyimia, asokela lolemba. ³³ Boyitia nzokayoka nyoe, losakotefwa la ba ntundo loe, "Oyalaka nkosimba nyimi le bongala", yaaka obakaka nyimi bi wu ok'ole Wangi. ³⁴ Yaaka mi metepela mie, "Ntabosimbake nkia nyimi emo, nkia nyimi le liko ye, ibango ele mata le ³⁵ bonkumu eka Wangi, nkia nyimi le nse, ibango ele esukelo le bakolo ba nde; nkia nyimi le ³⁶ Yelusalema ye, ibango ele ntanda eka nkumu lenene. Ntosimbake nyimi le botu bo wu, ibango ³⁷ ntisosone nkele nkia boosi bomo bo libo li wu boyale wee la pe tuu ye; yaaka bopaka etepelo le nyo eyale nko "O!, O!, la pé ye! ye! nsangia le bine, eyima ok'ole lo bobe. ³⁸ Boyokili nyoe, losakotefwa loe, "Liso momalo la liso, linyo momalo la linyo". ³⁹ Yaaka mi metepela mie, Ntaboyemalake esengi la bato lo bobe, yaaka oko l'okobola lopeyi ⁴⁰ Oko itana li wu li ndeli, kalamolaka nde limo. Ok'ole nde l'okana nsambie wu ikambo, la pe mfwe bonkoto bo wu, twenyelaka nde la bombuli bo wu. ⁴¹ OKo lokokelilia nde ose wua nde kilometra emo, osaka loselele wua nde bakiometra bipele. ⁴² Ok'ole onkeni l'okana la nsombosombo ok'ole wu, ntoboyake. ⁴³ Boyokili, losakofwa loe, "Olangaka mbale le wu, oyinaka pe bo;pendo bo wu". ⁴⁴ Yaaka mi metepela mie, "Bolangaka bempendo be nyo". ⁴⁵ Bobotitia bambo benyokolo, ibango la ngako, boyale bana baka Papa le nyo eloko liko; ibango ⁴⁶ Nde abaliela la baabe la ba dilo wane bo nde; aloisela pe bakolami la bayeseni mbula. Ibango, ⁴⁷ la nyo bolanga nko bane baelanga, ngako bolia ikomba be? Te mbali balingoli ba ndingo bakelake ngako? La pe bobeka nko mbotiolo ba nyo ntonto, ngako lokela nyo sangaa ok'ole bambo ele ⁴⁸ be? Te mbali ba dio bakelake ngako? Ako boyalaka babongi nkonga ole Papa le nyo l'el'oko liko bobongi.

Chapter 6

¹ Bokekeke bienge, boyayalaka nkokela bokolami bo nyo oko beso bato kuu la nyenele labo. La bokela ngako, ntabongia ikonda ok'ole Papa le nyo l'el'oko liko. ² Ako ngengo enkeni l'ekapela wu ikapo li ise, ntobokake ;beki oko ntongo le wu lumba nga okela bingala oko mbulu bi bikinda la pe oko mboka, l'itina boe bato baasekise. Nko solo metepela mie ³ baasia nzambe ikonda li bo pie. Yaaka onga wu okapa ikapo li ise, paaka lobo lo wu lo nkoso ⁴ loyale nklimbetela lookela lobo wu lo ndeli, l'itina wue ikapo li wu liyale ok'imoyo; Papa le wu pe l'oyene imonyo angokokonda. ⁵ Ngeng'enkeni l'enga nyo bobotitiaka, ntaboyalake nga bingala, ibango banono mbotitia yema-yema oko mbulu bi bikinda la pe oko bayabo ba mboka bi nza l'itina boe bayenele la bato. ⁶ Nko solo metepela mie basoseya mbae ikonda li bo pie. Yaaka wu, ngeng'enkeni l'ebotitia wu, yotwa oko eteyi le wulu lo wu swe, osa wu oseya ndipe ekuke le lowulu lo wu, botitiaka ok'ole lo Papa le wu l'elok'imonyo, lo Papa le wu pe l'oyene imonyo angokokapela. ⁷ Ngeng'enkeni l'ebotitia nyo, ntabotepelake bitepela-tepela ng'okela ba dio; ibango batangela boe mbo bi bo bingoyokana la wuke bo ntepela. ⁸ Ako ntabonyanemake la bo, ibango lo Papa le nyo ayeba bikamba nyo ntongo lelo nyo ntabobotiti'ok'ole nde. ⁹ Ako nyo bobotitiaka nghane: ¹⁰ Papa le so l'eloko liko, LIna li wu linyaneme la bokolami, Bonkumu bo wu boye, Waango bo wu bokelwe ngong'oko liko pe oni nse, ¹¹ Otokapelake lene efula le so l'eyelete, ¹² otosambake so bitimo bilia so, nkonga osa so tosamba bamobalia botimo bi so, ¹³ ntototombake sub'oko nkeka-keka, Yaaka otolamolake lamoo la lo bobe. Ibango ok'ole wu ele bonkumu, binkembwa, la nguya, bokolo edie l'edie, nko ngako. ¹⁴ Ibango la bosamba bato bayese ba bo, Papa le nyo l'eloko liko angoesamba pe nyo. ¹⁵ Yaaka la nyo bosoyala nkosamba bato bayese ba bo, Papa le nyo ntongosaboya bayese ba nyo. ¹⁶ Ngeng'enkeni l'ekina nyo ile, ntoboyalake ng'ole bingala bi beso bendakanu; ibango bapita beso ba bo l'itina boe bayenele la bato boe bakina ile. Nko solo metepela mie basoseya nzambe ikonda li bo ¹⁷ piee. Yaaka nyo la bokina ile, boliisaka betube nyo, bososaka pe beso be nyo, l'itina ¹⁸ nyo boyale nkoyenele la bato nyoe bokina ile. Ngako lo Papa le nyo l'el'ok'imonyo, loyene pe ok'imonyo angoekonda. ¹⁹ Ntabokanyotiaka nyoandwa la bingondi oni nse, ndie l'epita nselelela nyakanda, ndie l'epandola beebei la nsukasuka. ²⁰ Yaaka bokanyotiaka nyoandwa la bingondi oko liko, ndie l'e;pa nselee la nyankanda ntapite; ndie pe l'emba beebei ntapandole la nsukasuka. ²¹ Ibango oko ndie l'ele bingondi binyo, oko pe ele ndie l'eyale bebonda be nyo. ²² Ilangi li bienge lile liso. Aku la liso li wu liyene tee, bienge bi wu binkuma bingoyala senzele. ²³ Yaaka la liso li wu ntaliyene ye, bienge bi wu binkuma pe bingoyala oko mpitamo. Aku la tee l'el'ok'ibale li wu engoyala nko mpitamo. ²⁴ Ntembia boto l'oyosono ntotie nkolo bipele ye; ibango angolang'emo, angoyina p'enkina; laape asoyelele emo, angokina pe lemo eko. Nyo ntaboyosone ntotie Wangi la pe bsensongo mbal'emo ye. ²⁵ Ibango la lobo lone metepela mie ntaboyalake l'ekani la boboto bo nyo la yemba le ndekeleke ye, laa pe le mina-mina ye, laa pe yemba le ndat'oko bienge ye. ²⁶ Te mbali boboto bole sangaa l'ile? Bienge pe sangaa le ndata? Bosolenda mfulu bi liko, ntabimiakel biopo ye, ntabipembole la mbungis'oko bikolielo pe ye, yaaka Papa le nyo l'el'oko liko aibongola. Te nyo mbali bosonda mfulu fwhee? ²⁷ Onkeni lo nyo nani, lama la lokeketi nzoka-yoka, l'obongo la nangie eteni le nsio bi nde bi ²⁸ boyalelo? Ako pe bokenzebele la yemba le ndata nghamoni? Bosimamatalka la ndende fulele bi ²⁹ bosobe dweli nga oto bio, ntabiwute bisali, ntabipome pe bisenda, ako pe nkia Solomo la ³⁰ bankembo ba nde bankuma ntakembe nga emo le bio pe ye. Biwusu bi bosobe ke lene biyala, lobi bibokwa dia ok'ibebe. La Wangi ailatia nko die, te mbali asonda l'itina li nyo nta fwhee, nyo ba boyambi nio? ³¹ Ako ntabokenzebele la ntepele nyoe, "Tongole be, laa pe tongomina be, laa pe ntongolata be?" ³² Ibango binkuma bine ba dio ba bolongo baiyenga wembu-wembu. Ibango Papa le nyo ³³ l'el'oko liko ayeba ndee bokamba biko binkumela. Yaaka boyengaka ntongo bonkumu la bokolami ³⁴ bo nde, ngako biko binkuma bingoesangemela. Ako ntabokenzebele l'itina li losio lo lobi, ibango lo lobi lokolima bi lo nkika. Bobe bo losio lomo lokolama la lo nkika.

Chapter 7

¹ Ntabotendeke, l'itina nyoe nyo nkika boyale nkotendwa, ibango la botendi botende nyo, ² bongotendwa, la pe la longolo loyeluia nyo bankika, nkika bongoyelwama. ³ Olenda bosolele oko liso lika mbale le wu, awu pe ntosimamale la nsimole epala oko liso liwu nkika ⁴ ebobe? Laa pe otepela mbale le wu wue, "Paaka nkosimole bosolele oko liso li wu", rghamoni? Solenda epala oko liso li wu nkika ntongo! ⁵ Awu engala, simolaka epala oko liso li wu nkika ntongo fwhee, la mbisa oyene nta tee la nsimole bosolele oko liso lika mbale le wu. ⁶ Ntabopaake yemba le engondi ok'ole mbwa ye, ntabobokake pe bawe ba tee oko baka nsombo; nkanga ngeng'emo ntasoasopo la bikata bi bo, la mbisa bakalomoa pe la ndoise nyo. ⁷ Bobondelaka, engoepawuela pe, boyomo, bongoba, bopomela, engoelifwela. Ibango botola boto ⁸ l'obondela, eongoopawuela, boyomi pe angoba, engolifwa pe ok'ole bopomeli. ⁹ Boto nani ok'eteteyi le nyo, la wana asobondel'efula, ngako nde aopa iwe wukutuu, nani? ¹⁰ Laa pe asobondela nsi, ngako aopa nzo wukutuu? Ako laa nyo baabe nzalayala ke boyeba ¹¹ mpae bana ba nyo bakapo ba dilo; te Papa le nyo l'el'oko liko mbali asonda mpae bambo babotitia ¹² ok'ole nde biemba bi dilo? Ako binkuma biyoka nyo mposa nyoe bato baekelele, nko ngako pe nyo boakelelake, ibango lone lootefwa la bekengo. ¹³ Boyotwaka, bolekaka oko ekuke le kokoto, ibango pongoloo ele ekuke, yanaa pe ele mboka l'esa ¹⁴ kuu oko bosilela, bato wuke pe bayotwa la ndek'oko kio. Ibango ele ekuke, nzikitia ele mboka l'esa kuu oko bokolo; nko nio pe ele babai ba kio.? ¹⁵ Bobokaka nzebi, bokekeke bienge ok'ole babambi ba bingala, bo baebelele oko nkopo bi mbata, yooka oko bebonda be bo bale mbolo bi bekwa. ¹⁶ La mbolo bibo, bongoalimbetela soo. Balokoyimbe mbolo bi beseseli oko basalanga ba nsende ¹⁷ ndo? La pe mbolo bi beteko oko bimpeye ndo? Nko ngako vete be dilo, bomo la bomo bebota mbolo bi booyi; yaaka bote bo bobe bobota mbolo biibe. ¹⁸ Bote bo dilo ntaboyosone mbote mbolo biite; bote boobe ntaboyosone mbote mbolo bi booti ye. ¹⁹ Bote la bote bompatobote mbolo bi booti, bobekwa pe bokwa kuu oko ibebe li twe. ²⁰ Ako ngako, la mbolo biiboo, bongoalimbetela soo. ²¹ Ntembe boto lomboka mbela, Nkumu nkumu l'ongoyotw'oko bonkumu bo liko fwe; yaaka ²² bobaki bobaka wango boka Papa le mi l'el'oko liko. Bato wuke bangontepela oko losio loku boe Nkumu, nkumu, temie la lina li wu tokendeke la ndakalaka; la lina li wu pe topasolake bilimo biibe, la lina li wu pe tokelili bi nguya wuke? ²³ Aku pe ngoakalola mie "Ntimbia ngengo l'eelimbetela mi nko nghoo", bonamwelaka lamo, nyo batii ba bowungwa. ²⁴ Ako boto la boto l'oyoka mbo bi mi bine, aibaka pe, anyanema ndia boto lo itangeli, l'okobota lowulu lo nde oko liko li iwe; mbula biloo yawu-yawu, bekeli beyekwe yiko-yiko, nkuli bifumpe ²⁵ fuu-fuu, bibole lowulu'eko, yaaka ntalowundwa ye. ibango lobokwe oko liko li iwe. ²⁶ Yaaka boto la boto l'oyoka mbo bi mi bine, ntabake pe ye, anyanema ndia boto lo bonfunda, ²⁷ l'okoboka lowulu lo nde oko esenge, mbula bilo yawu-yawu, bekeli beyikwe boo-boo, nzoyi bikele poo-poo, bibole lowulu'eko, ako pe lowundwe; ewundwelo le lo eliki lenene. ²⁸ Oki Yesu ayene ntepele mbo biko, yiinda bakabake la balako ba nde, ibango ²⁹ aalakake la isende lilia nde, ntembe nga basineli baabo ye.

Chapter 8

¹ Oki Yesu atulwa yim'ok'engenza; yinda wuke eobenge. ² Bolenda pe!, Lo mbala aobelele, aosangola pe ndee, "Nkumu, laape oliamposa oyosono ntendolo ³ mi" Asembola lobo, aota pe la ntendolo nde, "Ndia mposa, ntendwaka" Nk'aku ndieku mbala le nde esia. ⁴ Yesu aotepele ndee, "Lendaka, ;ie oyale nkotepela nkia bot'omo ye; yaaka lekaka oyeniaké nkanga bienge bi wu, opaaka pe ikapo liki ;ose asikesele l'itina li botato ok'ole bo" ⁵ OKi yesu aseye nzotw'oko Kapalanauma, engambi le basoda aobelele, aobotitie pe ndee, ⁶ "Nkumu, elenge le mi ale sampa la bawulola oko bienge, anyokwa la bonyoko bo wuke". ⁷ Aotepele ndee, Ngooya, pe ngoowua". ⁸ Engambi le baloi aokalole nkalo ndee, "Nkumu, ntibonge mie oyotw'oko lowulu lo mi yw, yaaka tepela nko lobo ntepela ntonto, elenge le mi pe angowiwa. Ibango mi pe ke ne boto lo bobe, ⁹ la isende nzalayala la basoda bobe la miondwa; ntepela omo mie, "Lekaka", aleka pe; o'kle onkina mie, "Yaaka", ayaka pe; ok;ole bontamba bo mi mie, "Kelaka lone", aekela pe. ¹⁰ Yesu yoka ngako, asime, atepela bakoobokake ndee, "Nko solo metepela mie, Mi lelo ntitanili bonene bo boyambi nghane nkia oko Yisalaele ¹¹ Mi pe metepela mie, "Bato wuke bangoyima oko Esete la wesete bangokengama ndekeleke lama ¹² boa Abalayama la Yisaka la yakobo oko bonkumu bo liko, yaaka bana ba bonkumu bangopaswa kuu oko mpitamo le bosale la bosale; oko engoyalal bilelo pe la nkwti bi benyo". ¹³ Yesu atepela engambi le basoda ndee, "Lekaka, nkonga osa wu oyamba, lokelwe ok'ole eu". Elenge pe abike nk'oko kio ngeng'eko. ¹⁴ Yesu swe oko lowulu loka Petelo, ayane nyangho eka ilaka li nde sampaa, nsakatana la isakema. ¹⁵ Aote la ikanzo li nde, isakema pe liotwenye. Ayumwe aolondelake pe. ¹⁶ Bato wuke bakotewuaka la bilimo biibe baobele; ayimiaké bilimo biibe oko bienge bi bo nko ¹⁷ ntepela, abikiaké pe bakonu bankuma, l'itina ndee lobo lokotefwa la Yesaya le bobambi lobakwe ndee, Ndondwa apose biolu be so, abele pe biale be so". ¹⁸ Oki Yesu ayene yinda wuke dio la nde, asikesele nde apende oko ns'eni. ¹⁹ Bosoneli bo;o aobelele, aotepele pe ndee, "Bolaki, ngokabaka okondie binkeni binga wu osa". ²⁰ Yesu aotepele ndee, Bebangé balia bibeto, mfulu bi likope balia bekotamelo, yaaka wana oka bobato ntangia ndie etamia botu bo nde ye", ²¹ Omo lo bayeki aotepela ndee, "Nkumu, ondangela ntondo yime nkunde papa lemi" ²² Yaaka Yesu aotepela ndee, "Ombakake, paaka bawi bakunde bawi ba boandwa. ²³ OKi nde aseye nkondel'oko wato, bayeki ba nde baobake. ²⁴ Bolendaka! Nzoi lenene efump'oko nzale, ngako wato bolipamake la boketi; yaaka ndeondwa ²⁵ aliki nko isilo. Bayeki baoyu;ole, bqotepela pe boe, "Nkumu, otobikiaké, so tosilela". ²⁶ Aatepela ndee, Nyo bolia bomo itina be, nyo ba boyambi nio? Yaaka, nde yemaa, ²⁷ amase beembo la nzale enkuma, bolenge bonene boye. Yaaka bo bayeki basime wuke la ntepela boe, "Bot'one ale dweli lonkeni? Nkia beembo la nzale biototia". ²⁸ Oki Yesu asia ndia oko ns'eni, oko ese eka Ba-Gadale, opomala ndia bato batepe bakotewuaka la bilimo biibe, bayim'oko balengi; bo la iyulu fwefwe, ngaku eliki bato ye lokoyosonoko ²⁹ ndekaleka oko mbok'eku. pe bolendaka! Bo bapamwe boe, Awu oka Wangi, so swa wu tolemema la lobo lonkeni? Osoy'ane ntondo le ngengo la nyokolo so? ³⁰ Eliko lamo la bo, botonga bo nsombo wuke ndekeleke. ³¹ Bilimo biibe baobotitie boe, "Laa otopasola, ototomake wuo, kuu oko botonga bo nsombo. Aakalole ndee, "Bolekaka". ³² Bo fwe, bayime wuo, base kuu oko nsombo, bolenda pe, botongo bonkuma bokutumwe poo, bokaboke oko ndie le bonkolombongo kuu oko nzale, biwe pe oko losi totolo. ³³ Babongoli balote boankuma pe base uo kuu oko bokolo, batepele pe mbo binkuma, la bikokelwa ³⁴ ok'ole bato ba bilimo biibe. Bolenda pe! Bokolo bonkuma bapaswa mpomala boa Yesu. bo boa nde kwuo, baobotitie boe ase mbise mbongo lamo la belelo be bo.

Chapter 9

¹ Oki wato kokoso, ase mbise mbongo, ayie kuu oko nza le ndeondwa. ² Bolendaka! Baobelele bokonu bo bawulola oko bienge (Bokakatali) sampaa oko ntange. Oki Yesu ayene boyambi boobo, atepetele lo bawulola ndee, "Kandaka lomo wana, bobe bo wu bosokosawuela". ³ Bolenda pe bamo basoneli batepelake oko babale boe, "One ayengisa" ⁴ Yesu pe ayebe batangeli ba bo, atepetele ndee, "Bokanelo bobe oko bebonda be nyo itina be? ⁵ Ibango losonda nkonyo lole lonkeni? La ntepele mie, "Bobe bo wu bosokosawuela", laape la ⁶ ntepele mie, Yumwaka, kendeke"? Nko l'itina mie boyebe nyoe wana oka bobato alia isende oni nse li nsabole bobe". Ako atepetele lo bawulola ndee, Yumwaka, tongholo ntange le wu, lekaka kuu oko nza le wu". ⁷ Yumo, ayime wou kuu nza le nde. ⁸ Yinda yene ngako, boyoke bomo; bateliak Wangi bokopaka isende li dweli loko ok'ole bato. ⁹ Yesu ayakolek'oko, ayene boto l'otolwa lina ;atayo anse oko elingwelo le ndingo, aotepele pe ndee, "Ombake" nde pe yumo, aobake. ¹⁰ Oki Yesu alekeke nkengama oko lowulu, bolendaka wuke bo balingola ba ndingo la bato baabe, bayake labo nkengama boa Yesu la bayeki ba nde. ¹¹ Bapalosi yene ngako, batepele bayeki ba nde boe, "Bolaki bo nyo ale ndiemo ndia balingoli ba ndingo la pe bato baabe nghamoni? ¹² Oki Yesu ayoke ngako, atepetele ndee, "Bato balia wembu ntaakane nkanga le belo, yaaka bakonu". ¹³ Bolekaka, boyeke itina lika lone mie, ndia mposa l'isei, yaaka bodiakelo bo mbeka ye. Ibango ntiyili mbesie bakolami ye, yaaka bato baabe. ¹⁴ Aku bayeki baka Yoane baobelele, boe, "So pe soa Bapalosi tokina wuke, yaaka bayeki ba Wu ntaakine ile ibango be?" ¹⁵ Yesu aakalola ndee, Bambale baka bondwa ibala bayosono ndelalela ngengo eyaka bondwa ibala ndiemo la bo ndo?" Yaaka, nsio bingoya biinga bondwa ibala akumwe ok'ole bo, aku ngeng'eku pe bangokina ile. Ntembia boto obambaesenda le bonzola la etetele le bosaba ye, ibango lwenga loyolola esenda wuo, ikusu pe lingosonda bonene. Ntaayangole pe baana ba bosaba oko nkopo bisoyal'edie, la ngako nkopo biyatwa fwa, baana pe bafundwa fuu, nkopo pe bisilela. Yaaka, bayangola baana ba bosaba oko nkopo bi bosaba, binkuma pe bikengwa soo. ¹⁸ Oki nde atepelake biko, bolenda! Nzangi emo aobelele, aobotitie ndee, "Wana lo mi weto asowa nk'ako boko, nko yakaka oosangie ikanzo li wu, angoyitia nkenankena". ¹⁹ Yesu yemaa, aobake, nde ndia bayeki ba nde. ²⁰ Bolenda pe! weto omo okokonoko bosololo bo balongo betia diomu la bepele, aye oko mbis'eka Yesu, abendole ²¹ lofwa lo bombuli bo nde; ibango atangelake ok'ibale ndee, "Laa mi nsobendola lofwa lo bombuli bo nde nkia ntataa, ngobika". ²² Nde Yesu akolomo, aoyene, atepetele ndee, "Kandaka lomo wana, boyambi bo wu bosokobikia. Lo weto pe abike yima nk'oko kio ngeng'eko. ²³ Yesu swe oko lowulu loka nzangi, ayene bapomi ba ntonti la pe yinda etokasana le boyoko, ²⁴ atepetele pe ndee, "Bolamwaka lamo, ibango elenge le weto ntambe bowi ye, yaaka ale isilo" Bayoki baoyole la nkele nde esengi. ²⁵ Yaaka oki yinda epaswa fwe, nde pe swe, awute elenge le weto oko lobo, nde pe ayumwe pe. ²⁶ Lumu loka lobo'eko lopanzakane tia-tia kuu oko nse eko enkumela. ²⁷ Oki Yesu ayakolek'oko; ba beso mpitamo bapele baobengaka nko mpamwa boe, "Otoyokelak'isei, wana oka Dawidi". ²⁸ Oki nde aseye nzotwa oko lowulu, ba beso mpitamo baobelele, Yesu aatepele ndee, "Boyamba nyoe nzosono nkele lone? Baokalole boe, "Oo, Nkumu" ²⁹ Aku ataa beso ba bo ntepela ndee, "Nkonga ole boyambi bo nyo, lokelu'ok'ole nyo". ³⁰ Beso ba bo balifwe. Yesu aakilole bosikeselo ndee, "Bokengeke nkanga boto ntasoyeba." ³¹ Yaaka bo bapaswe pe bapanzole lumu lo nde oko nse enkuma tia-tia. ³² Oki bo bapasw'oko lowulu, bolenda!, baoyebe ewuwu lokoliki la elimo le mbe. ³³ Oki elimo le mbe esie mpaswa, lo ewuwu atepetele. Bato basime boe, "Lelo ntatoyenili nghane oni Yisalaele". ³⁴ Yaaka Bapalosi batepele boe "La nguya eka nzangi le belimo biibe, apasola bilimo biibe". ³⁵ Yesu akenghalak'oko nza binkuma, la pe oko bekolo, oko mbulu biibo bi bikinda ndakalaka, nsango dilo bi bonkumu mpanghinya, nzeli binkuma bi bakonu la pe bi biale mbikia. ³⁶ Oki Yesu ayene bisuku wuke bi bato, ayoke bobonda iseい wuke, ibango baliki nyingho-nyingho, tia-tia pe nkonga mbata bimpa lokengi. ³⁷ Aku atepela bayebi ba ndee, Bisali solo bile wuke, yaaka batí bale nio. ³⁸ Aku bobotitiaka ok'ole nkolo le bisali l'itina ndee atome batii siki kuu oko bisali bi nde.

Chapter 10

¹ Yesu abesie bayeki ba nde diomu la bapele ok'ole ndeondwa, aapa isende esengi la bilimo bi bonzumba li mposola bio, li mbikia nzeli binkuma bi biolu la bi biale. ² Bena baka ntomwa diomu la bapele bale bane: Ntondo Simona l'etolwa Petelo, la Andalea le ³ wankuna londe; Yakobo eka Zebedayo la Yoane le wankune lo nde; Pilipo la Balutolomayo, Toma la Matayo le bolingoli bo ndingo; Yakobo eka Alupayo, la Tadayo; Simona le bosi ⁴ Kanana, la Yuda le bosi Keliota le bosekisi bo nde. ⁵ Bako diomu la bapele, aatome wuo, aasikesele pe ndee, "Ntabosake ok'ole ba dio; ntaboyotwake oko ⁶ boloko bomo boka Ba-Somolono' yaaaka bokendeke ok'ole mbata bikowunghala bi bonza ⁷ boka Yesalaele. Bokendeke, bolakaka, botepelaka nyoe, "Bonkumu bo liko bosobeleme". ⁸ Bowuaka ba bolu, bokundolaka bawi, botendoloko ba mbala, bopasolaka bilimo biibe. Nko die ⁹ bosopawuela, nko die pe bopaaka. ntabobelake wolo la palata, la mbengi oko nkopo bi ny, la ¹⁰ mbango le lokendo ye, la benkoto bepele ye, la basampata ye, la mpango pe ye, ibango botii abongo la ile li nde wutuku. ¹¹ Yaaka oko nza enkeni, laape oko bokolo bonkeni bonga nyo boyotwa, boyomoko boto l'obongo oko ¹² bo; boyalak'oko pe edie kuu la ngeng'enga nyo boyime. Onga nyo boyotwa oko lowulu, boabekaka. ¹³ La nko solo lowulu'eko nko yala lo mbongobongo, bolaliaka yee, le nyo oko lo; yaaka laa ntalombe mbongobongo, bopaaka yee le nyo eyitie ok'ole nyo. ¹⁴ Yaaka onkeni lompatosanghala la nyo, mbo bi nyo pe ntalanga nzokayoka, onga nyo bopaswa oko bosale bo lowulu laa pe bokolo, ¹⁵ bofumpolaka wuti bo bikata bi nyo fumpo-fumpo. Nko solo metepela mie, "Engoyalala lobo'emo losonda konyo ok'ole bato ba Sodomo la Amola oko batendelo la nsonde lobo loka kio nza eko. ¹⁶ Bolenda! Mi metoma wuo nkonga mbata ok'eteteysi eka ngombolo, ako boyalaka la nkepo nkonga nzo, basembwe pe nkonga bimpompo. ¹⁷ Bokekeke bienge ok'ole bato ibango bangoesembola kuu oko beloyi, oko mbuilu bi bo bi bikinda ¹⁸ bangoekela ndii, bongokambwa ok'ole bankumu l'itina li Mi kuu botato ok'ole bo la pe ok'ole ba dio. ¹⁹ Yaaka onga bo baesembola, ntabopekake l'ekani dweli longa nyo botepela laape mbo binga nyo bptepela, ibango engopawua ok'ole nyo nk'oko kio ngeng'eku mbo binga nyo botepela; ²⁰ ibango ntembe nyo batepela, yaaka lo Elimo eka Papa le nyo l'otepela ok'eteteysi le nyo. ²¹ L'osangi angosembola lo ibotwa limo la nde kuu ok'iwa, ise pe angosembola wana, bana pe bangoyemala esengi ok'ole baboti baadiaka pe, ²² bongoyala pe bayinwe la bankumu l'itin'a lina li Mi Yaaka l'okanda lomo kuu bokuma, aku angobika. ²³ Yaaka nko, laa basoenyokolo oko nza'eku, bolotaka kuu oko lemo. Ibango nko solo metepela mie "Nyo la nseye nza binkuma bika Yisalaele nkenghala nko nghoo, kuu la ngengo enga wana oka bobato aye. ²⁴ Boyeki ntange sangaa la bolaki bo nde ye, Bontamba pe ntange sangaa la nko le nde ye. ²⁵ Ebongo ok'ole boyeki ndee ayale nkonga bolaki bo nde, bontamba pe nkonga nkolo le nde. Laa pe basobesia bondwa lowulu ke lina Balazabula, temie basonda ntolo pe la balambianza? ²⁶ Aku ntaboayokelaka bomo. Ibango ntengia yemba esa balipa esa l'empatolifwe, yemba pe le nkuku ye ²⁷ l'empa bo ntaalomole. Loko loetepela mi oko mpitamo, boetepelak'oko wane, loko pe l'oyoka nyo oko ntungu le itoi, boelakaka oko liko li mbulu ²⁸ Yaaka ntaboyokake bomo ok'ole bambo badiaka bienge, nko ntaayosone ndiaké boboto, nko bolotaka one l'oyosono nseye la boboto la bienge oko Gena. ²⁹ Temie nsundi bipele bitekwa la bosio bo ikota limo? Yaaka nkia lomo lo bio ye l'okita oko nse, soo nko Papa le nyo ayebe. ³⁰ Nkia diibo linkuma li betu be nyo disekwa nko bosio. ³¹ Ako ntaboyokake bomo, nyo bosonda nsudi wuke pendo. ³² Ako boto la boto l'ombakema polele oko beso baka bato, mi pe ngoobakema polele oko beso baka ³³ Papa le mi l'eloko liko; yaaka bot'onkeni loontona oko beso baka bato, mi pe ngoootona oko beso baka Papa le mi l'eloko liko. ³⁴ Ntabongangelake nyoe nzili mpaе totolo oni nse, ntiyili mpaе totolo ye, yaaka mpalo le ndokoloko. ³⁵ Ibango nzili sengitia boto esngi l'ise li nde, wana lo weto esngi la nyango le nde, ilaka pe ³⁶ esengi la nyango eka lo wele; bempendo beka boto bengoyala balambianza ba nde. ³⁷ L'ononeli ise laa pe nyango sangaa la mi, ntabonge lo mi; l'ononele wana laa pe lo weto sangaa la mi, ntabonge lo mi. ³⁸ Nde pe l'ompatowute ingengola li nde loselele la mi pe ntaambake ye, ntabonge lo mi. ³⁹ Onkeni l'obaa boboto bo nde angoowungia; l'owungia boboto bo nde l'itina li mi angooba. ⁴⁰ L'osanghala na nyo, asanghala pe la mi, l'osanghala la mi, asanghala pe la Botomi bo mi. ⁴¹ L'osanghala la bobambi ibango ale bobambi, abaa ikonda lika bobambi; l'osanghala la bokolami ⁴² ibango ale bokolami, abaa ikonda lika bokolami; yaaka onkeni pe ominia omo lo bane ba nio-nio nko ikopo li losi lo mpio ntonto ibango ale boyeki, nko solo metepela mie, "Nde la mbwa ikonda li nde nkwa nko nghoo"

Chapter 11

¹ Ngeng'esa Yesu asey aseya mpapala bayeki ba nde diomu la bapele bekengo beko, ayime ako itin'akoke nsakola pe nteya-teya oko nza bi mpika-mpika. ² Yoani Boyinoli aliki oko lowulu lo ikamba pe ayoka ngako atome bayeki ba nde bankina, ³ l'itina li mpomala la nde; l'ale bato one obongo nzaka-yaka, la pe tolendela onkina? ⁴ Yesu ayisena bo nghane: boleka ntepele Yoani mbo bine bisa nyo boyoke pe boyene; ⁵ bato basako wa beso beyene lonkina, bikinda batoyi bayoke, la bikoko bakendeke, pe balia wale babikake la pe bato ba ise'i bayokake nsango dilo. ⁶ Nyinga la bato one lompantoliki la biango oko mi. ⁷ Eki bayeki baka Yoani abayitie, Yesu abanga nziwola bato l'itina lika Yoani: bosake ndenda-lenda be oko bosobe? Wano bote bone wembo bofukisa? Ye! ⁸ Ngako bosake oko la be? Itina lika ndenda-lenda bot'omolo l'olatii bisenda bi dilo? Ye! Ibango bato bane balokolate bisenda bi dilo bayalake oko lowulu loka ba nkumu. ⁹ Ngako bosake ndenda-lenda be? Bobembi? Ee! Bosake ndenda-lenda Bobembi ntasosolo, mi metepela nde apenda la bobembi. ¹⁰ Ntoo-nto ye Yoani ale Bot'one osakoyalala nghane: Wangi atepela: lenda, ntoma Ntomwa lemi oko ntondo lewu, itina lika ndonda londa mboka. ¹¹ Nko solo metepela mie, ntembiq bato l'osobotwa la beto l'osonanghwa la nsonde yoane le Boyini ¹² bonene, yaaka l'osonda bokeke oko bonkumu bo liko ale bosondi bo nde. Yima ngeng'eki Yoane alakake nsango le nde kuu la wane bo lene, Bonkumu bo liko bosonyokwa wuke, ¹³ pe banyokoli baoyalola nkumola. Ibango babambi bankuma la bobeko boka Mose babembe kuu nko ¹⁴ Yoane l'itina lika Bonkumu bo liko; laape nyo bolia mposa le nzambayamba, nd'ondwa ale Eliya l'ekoyalaka mpika-mpika la nzakayaka. ¹⁵ l'odia batoi ba nzokayoka paaka ayoka. ¹⁶ Te mbongo nkolomie ibotwa line li booko nga be? Lile kweli nkonga bilenge anse-anse oko badio babesia bambale la ntepele boe,

¹⁷ "Toepomeli ntonti bi dilo bi ibala, yaaka nyo ntabokanyili, Toyembili nzemba bi iwa, yaaka nyo ntabolelili." ¹⁸ Oki Yoane aye, aliki ndekeleke ye baana minamina pe ye, ngako bato bankuma boboe alia elimo le ¹⁹ mbe! Ngeng'eki wana oka bato aye, aleke, aminake, ngako bato bankuma boboe, "Bolenda bot'one! Alia mpos'ile la imini, ngila eka balingoli ba ndingo la bato baabe", itangeli lika Wangi liyenele la nkolama la bi kela lio. ²⁰ Aku abanga nsenolo bekolo bekokelwa bilimbetelo bi nguya bi nde wuke, ibango ntaakalomola ²¹ bebonda, nde ndee, "Nkwa ok'ole wu kolazi, nkwa ok'ole wu Betesaida! Ibango laa wue mbo bine bi nguya biekewela, bikanokelwa oko Tula la Sidona ntumbe bakalomolaka bebonda kala-kala ²² subaa oko ngoto la betoko. Nko nta sosolo metepela mie, oko losio lo batendelo, Wangi angosonda nzokela bato ba Tula la Sidonaisei wuke mpenda nyo. ²³ Dweli lomo la wu Kapalanauma, ongosangema sangaa kuu oko liko ndo? Ongobokwa kuu oko ²⁴ longa. Ibango laa mbo biekewela bikanokelwa oko Sodomo ntumbe ekanoyal'edie kuu la nsio lo lene. Oyepolaka sosolo wue oko losio lo botendi Wangi angoyokela Sodomoisei nsonda wu! ²⁵ Oko ngeng'eko Yesu atepela ndee, "Nkosekisa Papa, Nkumu le liko la nse ibango osoysa bine ²⁶ ok'ole ba itangeli la ba wanya kwo-kwo, osoikusola ok'ole bimfundla la bana ba nio-nio kuso-kuso. Nko ngako Papa, ibango eyeneli kweli ngako oko beso ba wu.." ²⁷ binkuma bisosembwa ok'ole mi mia Papa le mi. Ntembia pe bato l'olimbetela lo wana so-soo nko lo Papa, ntembia pe bato lolimbetela lo so-soo nko lo wana la pe one lokana lo wana nkowsela. ²⁸ Boyak'oni ole mi nywankuma basokondo la bisali pe la mbele belito ngako mi ngoeyolia. ²⁹ Bosangia ok'ole nyo bokando bo esali le mi, boyekaka la mi, ibango mi nde bompombi mpe ³⁰ imemia oko bobonda, bongobalela beboto be nyo iyolia. ibango bokando bo mi bo esali bole konyo, botete bo mi pe bo esali bole wasala.

Chapter 12

¹ Oko ngeng'eko Yesu ayakokende ndekalenga oko batia ba basangu l'Eyenga, bayeki ba nde bayoke ² nzala, babange pe nduke bituka la ndekeleke. Bapolosi yene ngako baotepela boe, "Solenda bayeki ba wu bakela loku lompatokelama oko Eyenga nkelekela." ³ Yesu aakalole ndee, "Loki Dawidi akele ke ngeng'eki nde ayoke nzala ndia bakoliki la nde, ⁴ nyo lelo ntabootolili? Nde ayotuoko lowulu loka Wangi, ale bifula bikotandemaka; ntaikolamake ok'ole nde ndia bakoliki la nde ndekeleke, soo nko k'ole ba nkanga bo nkika. ⁵ Loko pe lol'oko bobeko loe oko Eyenga ba nkanga ke oko lowulu lo bowangi bayalia Eyenga ⁶ nkonga batia, bale pe balia eswa, yaaka mi metepela mie, "Lomo l'osonda lowulu loka Wangi bonene al'ane. ⁷ Yaaka nyo bokanoyeba itina lika lone lokosonwa loe, "Ndia mposa l'isei, yaaka le bodiakelo bo mbeka ye, ntumbe ntabokanoyimba bane balia eswa. ⁸ Ibango wana oka bobato ale nkumu l'Eyenga." ⁹ Ayim'oko, ayotu'oko lowulu lo bo lo ekinda swe. Bolenda! Boto l'okoliki la lobo batatalu aliki ¹⁰ oko; baoyubole pe boe, "Laape ekolama oko Eyenga la mbikia? L'itina boe baosa;bise lobo. ¹¹ Yaaka nde aakalole ndee, "LOnyo onkeni loyalia lolia mbata emo ke, kio l'esokitia oko ipoku l'Eyenga angoyala nkokewuta la nsapole kio? ¹² Te mbali boto asonda mbata pe ndo? Ngako ekolama oko Eyenga la nkele dilo." ¹³ Atepela bot'oko nde ndee, "Senolaka lobo lo wu." Aesenole, loyitie nzala nke-nkee nkonga lomo. ¹⁴ Yaaka Bapolosi bapaswe pe bayange wango bo nzenge dweli lo ndiake nde. ¹⁵ Yesu alimbetela, ayim'oko yeli. Bamo wuke baobaka, aabikia boankuma; ¹⁶ aasikesela siki-siki nde ndee, bayala nko nzeba polee ¹⁷ l'itina ndee lobo lokotefwa la Yesaya le bobambi lobakwa ndee, ¹⁸ "Bolenda! Lo botii bo mi boki mi nsolo, lo mi lo lolango l'oyokeli boboto bo mi nydinga. ngosangia Elimo le mi ok'ole nde, pe angolaka botendi bo mi ok'ole babotwa bankina. ¹⁹ Ntangosungemele, ntangopama pe ye, ntembia boto l'ongoyoka iyoyi li nde oko bayoya ba bekolo; ²⁰ Ntangosukona losongsongo losakoyitama, ntaangolimia lolemi loopete bali-bali lo ilangi. Antotema nko ngako kuu la onga nde asondie botendi pendo; ²¹ pe oko lina li nde babotwa bankuma bangotikela bebonda. ²² Ako baoyele boto l'okoliki la elimo le be, lo beso mpitamo pe ewuwu. Aobikie pe, ngako lo ²³ ewuwu ayosone ntepela, la pe nyeneyene. Esuku enkuma basimake, batepele pe boe, "Te one mbali ale wana oka Dawidi? ²⁴ Oki Bapolosi bayoke lobo'eko; batepele boe, "One apasola bilimo biibe la nguya eka Balazebula nkumu le bilimo biibe boto loopaa nguy'eko. ²⁵ Yesu ayebaka batangeli baabo, ngaku aatepela ndee, "Bonkumu bonkeni bookakapola oko biteni la biteni biikalosa la bonketo, bobongutwa, "bokolo la bokolo, nza la nza nkokakapola kio esengi la kio ²⁶ nkika, ntengosukama ye. Laape Satana apasola Satana, akakpolo esengi la nde nkika. Aku bonkumu ²⁷ bo nde bongosukama nghamoni? Nyo botepela nyoe mi mpasola bilimo biibe la nguya eka Balazebula l'ompaa nguy'eko, ngako boto l'opaa bayeki ba nyo nguya le mpasole bilimo nani? Ibango la lone bo bangoyala ntendi bi nyo. ²⁸ Ye ntembe Balazebula ye, yaaka Elimo eka Wangi l'ompaa nguya le mpasole biimo biibe, lone lolakia loe bonkumu boka Wangi bosoya oni etetei le nyo. ²⁹ Boto abongo nzutu'oko lowulu loka bondwa nkanka la mpose biemba bi nde, soo nko akande ³⁰ bondwa nkanka ntondo, ngako ayosono mpanghiye biemba bi nde. Boto l'ompatolameme la mi ale esengi la mi, l'ompatokosie nsangitia la mi, atiatikia. ³¹ Ibango lone metepela mie, "Mpiito la mpiito la pe bayengisa la mbo biibe bingosawua ok'ole bato, ³² yaaka iyengisa la lopito esengi la Elimo le tee ntiingosawua ye. Onkeni l'otepela lobo enengi la wana oka boto longosawuela. Yaaka nde onkeni l'otepela lobo esengi la Elimo le tee, ntalongoosawuela yima nk'oni ngeng'ene kuu oko ngengo engoya. ³³ Boto abongo mbae bi dilo nk'oko bote bo dilo; la olia bote boobe obongo mbae nko bolobiibe. Ibango la mbolo biibo, bote bongolimbwa. ³⁴ Ibotwa li mbengo, nyo babe nzalayala, boyosono ntepele dilo nghamoni? Ibango yim'oko bofundwe ³⁵ bo bobonda, munya botepela. Boto lo dilo apasola bi dilo yim'oko nkobe le bibonza bi dilo; bote lo ³⁶ bobo apasola biibe yim'oko nkobe le bibonza biibe. Yaaka metepela mie, "Lobo la ensensu lonkeni lotepela bato longopawua nkalo oko losio lo botendi. ³⁷ Ibango yim'oko bi wu ongoswa, yim'oko mbo bi wu pe ongokonzo. ³⁸ Aku bambo ba Bapolosi la bobasoneli baokalola boe, "Bolaki, totia mposa le nyene bilimbetelo bi kela ³⁹ wu". Aakalola ndee, "Ibotwa li bobe la lolemba linyukana la nzenga elimbetelo; elimbetelo pe ntengoepawula ye, soo nko elimbetelo eka Yona le bobambi. ⁴⁰ Ibango nkonga oki Yona aliki oko ibale lika ekukutu le nsi nsio bisato, biane-biane, betio-betio. Oko losio lo botendi, bato ba Niniwe bangoyemala yemaa ndiemo pe! L'osonda Yona sangaa al'ane. ⁴² Nkumu le weto le Seba angoyemala oko botendi ndiemo ndia ibotwa line, angolkonzia pe, ibango ayeylim'oko belelo ne nse la nzoke itangeli lika Solomo; bolenda pe! L'osonda Solomo sangaa al'ane. ⁴³ Ngengo eyima elimo le bonzumba ok'ole boto, aleka ndekaleka oko ndie bimpaa losi nzalole ndie le ⁴⁴ iyalia, ntakebae pe ye. Ako atepela nde ndee nzitia oko lowulu lo mi, ndie eki mi mpaswake. Nko yaka nde nghane, aketana yomboo, esoyombwa pie-pie. ⁴⁵ Aku akende, abela ndiemo la ndeondwa bilimo binkina bisambiale bi sonda bobe bo nde nkina; bo pe swe bakanika nko anse-anse oko. bi mbisa bika bot'oku bingoyala biibe bi sonda bi ntondo. Engoyala dweli lomo ok'ole ibotwa line li bobe. ⁴⁶ Lelo oki nde atepak'ok'ole esuku le bato, nyango le nde ndia bankune ba nde bayemala oko bosale, bayengaka ngengo le ntepela boa nde. ⁴⁷ Boto omo etepele ndee, "Solenda! Nyango le wu ndia bankune ba wu

Chapter 12

bayemi oko bosale, bakana nzoke la wu" Yaaka Yesu akalole bot'oko nde ndee, "L'ole ngo le mi nani? Bankune ba mi nani? Bankune ba mi pe banani?"⁴⁸ Asembole lobo lo nde ok'ole bayeki ba nde, atepele pe ndee, "Bolenda ngo le mi la bankune ba"⁴⁹ Mi; ibango boto onkeni l'okela waango boka Papa le mi l'eloko liko, nde ale wankune lo mi, la mpaka le mi, la ngo le mi.

Chapter 13

¹ Oko losio loku, Yesu apaswa oko lowulu fwe; ayal'anse beli-beli la nzale; esuku le bato wuke ² ekosama ok'ole nde. Ngako nd'ondwa kokoso oko wato akatikanse; esuku enkumela pe eyemala tungungu oko mbongo. ³ Aatepela mbo wuke la nkoma fwa-fwa ndee, "Bomiangeli bo biopo apaswa la miangela ⁴ biopo. Oki nde amiangelaka; bemo bekita oko bonkili bo mboka, mfulu biya, pe biele benkumela pie. ⁵ Bemo bekita oko mbotu bi bawe, ndie l'empatoliki la mbotu wuke; nko taa-taa beto ibango ntaeliki la ⁶ ndinda le mbotu, yaaka oki botio bonangwa nangoo, benkuma belengele, ibango ntaeliki la belala ako pe benyitana. ⁷ Bemo bekita oko biwusu bilia nsende pe biiyikitia yikee. ⁸ Bemo bekita oko mbotu bi dilo, bebota mbolo pe, boomo bonkama, boku bosamalo, bonkina bosato. ⁹ L'olia batoyi ba nzokayoka paaka oyoka". ¹⁰ Bayeki ba nde baobelele, baotepela pe boe, Te aopela mbo la nkoma ebobe? ¹¹ Yesu aakalola ndee, ok'ole nyo epawua la ndimbetela bi lombomba bi bonkumu bo liko, ¹² yaaka ok'ole bo ntepaswua ye. Ibango oko oku l'okobaa engopaswua, angoyala la wuke; yaaka oko ¹³ oku l'ompatobaa, kio l'ebaa nde ekumwok'ole nde wuoo. l'ebu ene, mi matepela la nkoma; ibango ¹⁴ bo nkia balenda ntaayene, bo pe nkia bayoka ntaalimbetela ye, ntaayeba pe itina ye. Bobambi boka Yesaya bobakwa la bo soo. Looki nde atepela ndee: "Nzokayoka oko batoi bongoyoka, yaaka nyo la mbuta itina nko nghoo. La beso bongolenda, nyo la nyeneyene nko nghoo. ¹⁵ Ibango bebonda beka ewumo ene besonyoto nyototolu. Basoyoka la batoi poti-poti, Basolipa pe beso ba bo; Nkanga ngeng'emo bo ntaasoyene la beso, ntaasoyoka pe la batoi, la nzebo oko bebonda pe la nkalomwa, mi pe la mbikia bo". ¹⁶ Yaaka bandwa nyingha ele beso ba nyo ibango bayene; batoi ba nyo pe ibango bayoka. ¹⁷ Ibango nko solo metepela mie, "Babambi la bakolami wuke bayokake mposa le nyene biyene nyo, ntabaiyene ye, mposa le nzoke pe biyoka nyo, ntabaiyoka pe ye. ¹⁸ Ako nyo boyokaka ndimbo eka nkoma le bomiakeli bo biopo. ¹⁹ Nkoyoka boto ilaka li Bonkumu bo liko, la ntaiwute itina ye, ngeng'eyaka lo bobe, aokumola ilako limiakwe oko bobonda bo nde, oko ele bopo bomiakwe oko bonkili bo mboka. ²⁰ Lomiakwe oko mbotu bi bawe, oko ale l'oyoka ilako, nko taa-taa la nyingha aiyamba; yaaka ntangia ²¹ belala ok'ole nde nkika, ayal'edie wano ngengo; nkoyaka ebalakasa la pe bonyoko l'itina lika ilako nk'ako boko akwele ibaku. ²² Bopo bomiakwe oko etetei le biwusu bi nsende, oko ale boto l'oyoka ilako, yaaka ekeni le boyalelo la mbo bi bolongo, mposa le besolo la lolimbo lo mbaba biyikitia ilako ikakalu, ngako aya la bokamba bo mbolo bi boyambi. ²³ Bopo bomiakwe oko mbotu bi dilo, oko ale boto l'oyoka ilako, aiyeb'itina pe abota mbolo sosolo, mbolo wuke nga bonkama, bimo bosamalo, bimo bosato. ²⁴ Yesu aaatepela la nkoma enkina ndee, "Banyano ele bonkumu bo liko la bato l'okomiakela biopo be dilo be basangu oko itina li nde. ²⁵ Ngeng'eki botio bosoyila, bato basotama basilo baoo, lo bompendo bo nde aya, amiakela pe ²⁶ belenge oko etetei le basangu, ayime wuoo. Ngeng'eki basongi basopaswa, babota pe la mbolo; aku eyenele la belenge. ²⁷ Batii baka bondwa itia baobelele, baotepela pe boe, te mbali omiakelaka biopo be dilo oko itia, te aku pe esoyenele la belenge beyima nkoni? ²⁸ Aakalola ndee, "Boto lo bompendo akelili loku" Batii baotepela boe, "Aku olia mposa wue tosokosia?" ²⁹ Yaaka nde atepela ndee, "Ye nkanga ngeng'emo l'ekosia nyo belenge ntaososumola basangu ³⁰ belala ndiemo la bio. Bopaaka beto nzeli binkuma bipele ndiemo kuu oko bapembwelo; oko ngengo le bapembwelo ngotepela bapemboli mie, bokosiaka ntondo belenge, bokandaka bio bibimba la ntumba bio wululu oko tue, yaaka basangu boakosia kuu oko emoyelo le mi". ³¹ Aatepele la nkoma enkina nde ndee, "Binyano ele bonkumu bo liko la bopo bo sinapi boki boto ³² afwe la nyone ok'itia li nde; nko solo bole bokeke bosonda oko biopo benkuma, yaaka ngengo l'eto bo bosonda bi yua-yua binkumela fwe, boyo bote, ngako mfulu bi liko biyaka pe bikotama oko mpandi bi bo. Aatepele la nkoma enkina ndee, "Binyano ele bonkumu bo liko la mfulo bi bompenda (bo mampa) boki weto afwe, aokolie oko basata basato kuu oki boyame bonkuma". ³⁴ Mbo biko binkuma Yesu aitepelake ok'ole bisuku la nkoma, ntakeoatepela nkia lobo lomo ye ³⁵ yimia nkoma; l'itina ndee lobo lokotefwa la bobambi lobakwe loe, "Ngolipola munya bo mi nkoma Ngokusola bisakoyisama yima nko babangelo ba bolongo" ³⁶ Ako Yesu atwenye esku, ayotwe oko lowulu, bayeki ba nde baobelele la ntepele boe, "Otolimbolake itina li belenge ok'itia". ³⁷ Aakalole ndee, "LO bomiakeli bo biopo be dilo ale wana oka bobato; ³⁸ itina lile bolongo, biopo be dilo bele bana ba bonkumu; ³⁹ belenge bele bana baka lo bobe; lo loemiakeli ale Satana, bapembwelo ele bonkumu bo ⁴⁰ boyalelo, bapemboli bale ntomwa bi liko. Ako nkonga oki belenge besomwe, betumbwe pe oko twe wululu, engoyala nko ngako oko bonkumu bo boyalelo. ⁴¹ Lo wana oka bobato angotoma ntomwa bi nde wuo-wuo, bangosimola balengwe la pe ba baka ⁴² bayese fwe fwe bangoaboka pe dia kuu oko ibebe di twe; oko engoyala bilelo la pe nkwti bi ⁴³ benyo. Ako bakolami bakosa nkonga weli oko bonkumu boka ise li bo. L'odia batoyi ayoke. ⁴⁴ Binyano ele bonkumu bo liko la nkobe le bibonza oko itia kwo-kwo, oki boto aketonghole, akemonye pe, yim'oko bosango bo nde ayime, ase nza pe atekte binkuma bikoliki la nde wuoo, asombe pe itia liko. ⁴⁵ Nzitia nyanie bonkumu bo liko la bato l'okela benkita be bawe ba tee ba dilo nzengayenga; oki nde ⁴⁶ abae iwe limo lisonda bosio, ase nza wuoo, pe atekte binkuma bikoliki la taa-taa wuo-wuo, ngako aisombe pe. ⁴⁷ Nzitia nyanie Bonkumu bo liko la boteyi boki basaki

baboke oko nzale, boyele nsi bi nzeli la⁴⁸ nzeli, oki bo bonyote, baosume oko mbongo; anse-anse pe bakosie nsi bi dilo oko bisaka baa-baa, nsi biibe baiboke dia botale lamo.⁴⁹ Engoyala nko ngako oko bonkumu bo boyalelo. Ntomwa bi liko bangopaswa, bangolamola baabe lamo oko eteti eka bakolami, bangoaboka kuu oko ibebe li twe; oko engoyala bilelo la nkwti bi benyo.⁵⁰ Bosoyeba itina lika mbo bine binkuma? Baotepele boe, Oo!⁵¹ Aayitie ntepela ndee, "Ibang boseneli la boseneli longoyalwa boyambi oko Bonkumu bo liko⁵² akolama soo la bondwa nza l'opasola oko nkobe le bibonza le nde, bibonza bi bosaba la pe bibonza bi kala-kala fwhee.⁵³ OKi Yesu aseye nkoma binkuma biko ayim'oko; oki nde ayie oko ese le nde le bose; aalake⁵⁴ balako oko lowulu lobo lo Ekinda, ngako bo bakabe, batepele pe boe, "La one itangeli line la⁵⁵ nguya bine binkuma nkoni? Te one mbali ale wana oka botii bo babaya? Te nyangho le⁵⁶ nde mbali Malia? Bankune ba nde Yakobo, la Yosepa, la Simona la pe Yuda? Te ba mpaka ba nde bankuma mbali balia so ane? Ako abali bine binkuma yima nkoni?⁵⁷ Bakwele ibaku lama la nde; Yesu aatepele ndee, "Bobambi hotelie, soo nk'oko ese le nde le bose, la pe oko nza le nde nkika".⁵⁸ Oko ndiekontakela bi nguya wuke ibango la bosenga booboo bo boyambi.

Chapter 14

¹ OKo ngengo eku Elode le nkumu l'ekokongaka Galilaya ayoka lumo loka Yesu, atepela batii ba nde ² ndee; One ale Yoane le boyini, nde asokundwa ok'iwa, oko ele itina lilia nde nguya le nkela bimwenge. ³ Ibango Elode awute Yoane, aokande pe aoyotie oko lowulu lo nkoli. Akele ngako l'itina lika Elodia ⁴ ilaka lika Pilipo le obotwa limo la nde. Ibango Yoane aotepela ndee, "Ntekolame la wu nzale wua Elodia. ⁵ Akanaka ndiaka nde, yaaka amangaka bato, ibango aliki ok'ole bo nko bobambi. ⁶ Yaaka oko ngengo le bayepwelo ba babotwelo baka Elode, wana oka Elodia akanye oko ⁷ etetei eka bato bankuma, ayokie Elode nyingha. Ako, la nyimi nsimbasiamba aopa ileno li ; pae nde yemb'enkeni enga nde akana. ⁸ Nde pe alakame la nyangho le nde, atepela ndee, Ompake oni ebengel'ene botu boka Yoane le Boyini. ⁹ Nkumu Elode ayok'isei wuke, yaaka ibango la nyimi eki nde asimbe, la pe beso baka bato bakoliki ¹⁰ boa nde oko ilambo; asikesele ndee botu boka Yoane bopawue. ¹¹ Atome bato babeke Yoane botu oko lowulu lo nkoli; baoyele bo oko ebengele, bopawue pe ok'ole elenge le weto, aobele pe ok'ole nyangho le nde. ¹² Bayeki baka Yoane baye, babele ebembe, bakekunde, la mbisa base ntepele Yesu. ¹³ Oki Yesu ayoka, ayim'oko yeli la wato kuu oko ndie le boleki lamo nko nde nkika, bato yoka ¹⁴ ngaku baobenga nse-nse yim'oko bekolo. Apaswa, ayene esuku le bato wuke; aayokela bobonda ise, awua pe biale be bo benkumela. ¹⁵ Eliki ikolo, bayeki baobele boe, Ndie ele boleki, ngengo pe akoboko esoleka, yimiaka esuku l'itina wue base kuu oko bekolo nsombele bienge bi ndekeleke. ¹⁶ Nde Yesu aatepele ndee, Ntaangia ngengo l'eyima bo. Nyo boapaaka ile. ¹⁷ Baotepele boe, ntatongia yemba ane, nko la bifula bitano la nsi bipele. ¹⁸ Aatepele ndee, Boyaka la bio oni'ole mi. ¹⁹ Asikesele bato bayal'anse oko bosobe; bifula bitano la nsi bipele kai, nde beso oko liko nanghoo atelie Papa Wangi, aiyatole pe; apa bifula ok'ole bayeki, bayeki pe ok'ole bato. ²⁰ Bankuma bale, banyote pe, batongholo bibe bi mfusa bisaka diomu la bipele baa-baa. ²¹ balei baliki bele nkonga nkoto bitano yimia beto la bana. ²² Aku ndieku akelilia bayeki ba nde ba kondela oko wato, balondolo oko mbis'e mbongo lelo oki nde ayimiaka esuku le bato. ²³ Oki nde aseye nyimie bato wuo-wuo, ayilele kuu oko engenza la mbotitia lamo nko nde nkika. ²⁴ Yaaka oko ngeng'eku wato boliki oko etetei le nzale mbolana la boketi poo-poo, ibango wembo bomfumpaka wembo wuke. ²⁵ Mpika-mpiaka la beyekelo, aabelele oko nzale nkendekende oko liko li losi. ²⁶ OKi bayeki baoyen'oko liko li nzale nkendekende, baoakime, batepele boe, Ele bokale. Bapame pe la bomo. ²⁷ Yaaka nk'aku ndieku Yesu aatepele ndee, Bokandaka lomo, ele mi enda mi, ntaboyokaka bomo. ²⁸ Petelo akalole ndee, Nkumu, laa ele nko wu sosolo, onsikesele nkobelele oko liko li losi. ²⁹ Yesu aotepele ndee, Yakaka. ³⁰ Petelo atulwe yim'oko wato, akendeke oko liko li losi la nkendele Yesu; yaaka oki nde ayoke lopeli loka wembo apakime oko bienge, abange pe ndinda-linda, apame ndee, Nkumu ombikiakte. ³¹ Aku ndieku Yesu asembola lobo lo nde aolubola, aotepela pe ndee, Awu boyambi nio, oyokili ekani ebobe? ³² OKi bo baseya nkondel'oko wato wembo pe bayala bio. ³³ Bakoliki oko wato baosangola boe, nko solo ole wana oka Wangi. ³⁴ Pendo-pendo bayie oko mbongo kuu oko Genesaleta; ³⁵ eki bele be kio ndi'eko baolimbetele batome ntomo wuoo kuu oko ese enkumela dioo, ³⁶ baobelele bakonu bankuma, baobotie ngengo le ntae nsalu bi bombuli bo nde nko ntata ntonto; bankuma bankeni bakoota, babike komoso.

Chapter 15

¹ Aku Bapalosi la Basoneli bayim'oko Yelusalema, babelele Yesu la ntepela boe, Bayeki ba wu ² baboya ilako lika bingambi itina be? Ibango ngengo enkeni l'ele bo, ntaasosa bakanzo ye. ³ Yesu aakalola ndee, Nyo pe boboya bosikeselo boka Wangi ibango la ilako li nyo ebobe? ⁴ Ibango Wangi atepele ndee, Totiaka papa la ngo, Onkeni l'otwa ise la nyangho, paaka ⁵ awake nko mbwaka-waka. Yaaka ryo botepela nyoe, Onkeni l'otepela ise laape nyangho ⁶ ndee, Enkeni l'eba wu ntolo la mi, ele ikapo ok'ole Wangi, nde ntange kelalalu la ntotie ise li nde ⁷ ye; bosonzola bosikeselo boka Wangi ibango la ilako li nyo. Nyo bingala, Yesaya abembake dilo ⁸ l'itina li nyo ndee, Ewumo ene entotia mi la bilele bi munya. ⁹ Yaaka bebonda bebo benamola botale lamoo, Bansangola bisangola-sangola Balaka balako nko besikeselo beka bato. ¹⁰ Yesu abesie esuku ok'ole nde nkika, aatepele pe ndee, Boyokaka, boyebaka itina pe; l'eyotwa ¹¹ oko munya swe, nteyalie boto lumba lobe, yaaka l'epaswa oko munya fwe, eko eyalia boto lumba lobe. ¹² Aku bayeki baobelele, baotepela pe boe, Oyeba wue Bapalosi batoli bebonda wale oki bo bayoke lobo'eko? ¹³ Yesu akalole ndee, bote la bote bompatoyomwa la Papa le mi l'eloko liko, bongo simwa belala. ¹⁴ Botika bo bio, bale balakie ba mboka beso mpitamo; la boto lo beso mpitamo alakia onkina lo beso mpitamo mboka, boanswapele bangokita ok'ipoku subaa. ¹⁵ Petelo aokalole ndee, otobolelake itina lika kio nkom'eko. ¹⁶ Yesu atepele ndee, Nyo lelo bokili nko binzenze kuu l'akoboko? ¹⁷ Ntaboyebe nyoe enki l'eyotwa oko munya swe, eleka kuu oko ibale, epaswa pe kuu oko bosobe? ¹⁸ Yaaka bine bipaswa oko munya fwe biyim'oko bobonda, biko bayalia boto lumba lobe. ¹⁹ Ibango yim'oko bobonda epaswa bibokelo bi mbo biibe, bidiakelo bi yomi, ndemba, bayenga, ²⁰ nziba, betato be ndimbo, bayengisia, bine biyalia boto lumba lobe, yaaka nde biemba la bakanzo bampatososwe ntaayalie boto lumba lobe. ²¹ Yesu oko wuo, ase yeli kuu oko bise bi Tula la Sidona; bolendaka! weto bosi Kanana apswa fwe ²² oko ndi'eku, apamwa pe la ntepela ndee, Onzokel'isei, Nkumu, Wan'oka Dawidi, wana lo mi lo weto atewua la elimo le mbe tebo-tebo. ²³ Yesu ntaokalola nkia lobo ye Bayeki ba nde baye, baobotitie pe boe, Ooyimiak'ane, ibango apamwa oni mbisa le so. ²⁴ Akalole ndee, Ntomwe nk'ok'ole mbata bi bonza boka Yisalaele bikowunghalaka. ²⁵ Lo weto aye, aosangole, atepele ndee, O! Nkumu onsungake. ²⁶ Yesu akalole ndee, Mpose bifula bika bana la mboke bio ok'ole batumbe ba mbwa ntebonge. ²⁷ Yaaka weto atepele ndee, nko ngako Nkumu, ibango nkia batumbe ba mbwa bale mfusa bi yima oko etanda eka nkolo biibo bio-bio. ²⁸ Aku Yesu aotepela ndee, O, maa bonene ele boyambi bo wu; paaka lokelwa ok'ole wu nkonga ole mposa le wu, Wana lo nde pe abika nk'oko kio ngeng'eku. ²⁹ Yesu oko wii, ase beli-beli la nzale le Galilaya, ayilela kuu ok'engenza, ayal'anse le bato ³⁰ eobelele, ok'etetei le bo eliki la batengumi, la ba beso mpitamo, la biwuwu, la balemeli, la pe bambo ³¹ wuke, baatwenye bio-bio mpika la bakolo ba nde. Boankuma pe aabikia; ngaku bisuku bi bato basima pe bakaba wuke oki bo bayene biwuwu batepela, balemeli bayitia nkendekende batengumi bakende, ba beso mpitamo pe bayitia nyeneyene; basekisaka Wangi boka Yisalaele. ³² Yesu abesie bayeki ba nde, aatepele pe nde, nzokela esuku ene bobonda ise wuke, ibango nkak'ene basoyala la mi edie le nsio bisato, ntaangia pe yemba le ndekeleke; ntimbia pe mposa le nyimie bo ane ile nsengasenga, nkanga ngeng'emo bo ntaasoselwa oko mboka selo-selo. ³³ Bayeki baotepele boe, So ntongoba wuke bo bifula bi nyotia so esuku ene le nene yima nkoni? ³⁴ Yaaka yesu aatepele ndee, Bolia bifula kwe? Batepele boe, Bifula bisambiale la pe wano nsi. ³⁵ Asikesele bato bayal'anse oko nse; afwe bifula bisambiale na nsi emo, atelie Papa Wangi, ³⁶ aiyatole, aipa ok'ole bayeki, bayeki pe ok'ole bato bankumu. Ngako boankumela bale, banyote pe;

³⁷ bakosie bibe bi mfusa bisaka bisambiale nko nyota ba-baa. ³⁸ Balei baliki bele nkoto binei yimia beto la bana. ³⁹ Oki nde aseye nyimie esuku le bato, akondele oko wato, ayie pe oko belelo be Magadala.

Chapter 16

¹ Bapalosi la Basadoke baobele la nkeka nde, baobotitia boe aalakia elimbetelo l'eyim'oko liko. ² Yesu aakalole ndee, Osisa elumbe botepela nyoe losio kengelee, ibango liko liya belele. ³ La mpendedu pe nyoe, lelo lo wembo, ibango liko liya wee. boyeba nta solo ndimbetele etando le liko, nkane bilimbetelo bi ngengo ntaboiyosone ye. ⁴ Ibotwa libe li lolemba liyubola elimbetelo, yaaka elimbetelo ntengoapawuela; soo nko elimbetelo eka Yona. Aatwenye bio, ayime wuoo. ⁵ Oki bayeki basak'oko ns'eni bawunga mbela bifula. ⁶ Yesu aatepele ndee, Bolenda! Bokengeke bienge lama la bompenda boka Bapalosi la boka Elode. ⁷ Batundake mbo, bakatepeleke pe boe, Ntatobelili bifula. ⁸ Yaaka Yesu alimbetele, atepele ndee, Nyo ba bayambi nio, nyoe ntabongia ⁹ bifula? Nyo lelo ntaboyebili itina. Ntaboyepole bifula bitano ok'ole bato nkoto bitano la pe ¹⁰ bosio bo bisaka boki nyo botongholoke? La pe bifula bisambiale ok'ole bato nkoto bine la bosio bo bisaka biki nyo botongholoke? ¹¹ taboyebili itina, mie ntietepeli l'itina lika bifula, ebobe? Yaaka bokekeke bienge lama la bompenda boka Bapalosi la Basadoke. ¹² Yakaka, bayeki bayoyebak'itina boe, ntatepeli ndee bokekeke bienge lama la bompenda bo bifula yaaka la ilako lika Bapalosi la Basadoke. ¹³ OKi Yesu ayie oko belelo be Kaisaliya le Pilipo, ayibole bayeki ba nde ndee, lo wana oka bobato, bato baotolo boe ale nani? ¹⁴ Bateoele boe: Bamo boe Yelemaya, la pe omo lo babambi. ¹⁵ Atepele ndee, Yaaka nyo bontolo mi nyoe mi nde nani? ¹⁶ Simona Petelo akalole ndee, Awu ole Masiya, Wana oka Wangi bo bokolo. ¹⁷ Yesu aokalole ndee, Bondwa nyingha ele wu, Simona wana oka Yona, ibango boto ntalokusoli ¹⁸ ok'ole wu kuso, yaaka Papa le mi l'el'oko liko. Mi pe nkotepela mie, OLe Petelo, oni iwe line pe ngoboka ekinda le mi, nguya eka longa ntengoyosono. ¹⁹ Ngokopa isulu li Bonkumu boliko, enkeni l'ekanda wu oni nse, engoyala nkandema oko liko, enkeni l'ekandola wu oni nse, engoyala nkandwa oko liko. ²⁰ Ako asikesele bayeki siki siki ndee, bayale nkotepela boto boe nde ale lo Masiya. ²¹ Yim'aku Yesu abanga ndakalaka bayeki ba nde ndee, soo nko nde ayima, la nsa oko Yelusalema , ato mbo wuke la bingambi bi bankanga ba sanga la basoneli, adiakwa bongoloo, oko losio lo bisato pe angokundwa. ²² Yaaka Petelo aobele wana lamo, abange mase nde ndee, Lobo lone lolamwe ok'ole wu Nkumu, lone la nzalele wu nko nghoo. ²³ Yaaka Yesu akalomwe, akalole Petelo ndee, Lekaka oko mbisa le mi, Satana, ole ibaku oni ole mi, ibango ntokanele bika Wangi, yaaka bika bato. ²⁴ Aku Yesu atepela bayeki nde ndee, Laa boto alia mposa le nza loselele la mi, asabola bienge ²⁵ saboo, abela ingengola li nde, ambaka pe. Ibango onkeni l'olia mposa le mbikia boboto bo nde, ²⁶ angooitungia, yaaka onkeni l'owungia boboto bo nde ibango la mi angoooba. Ibango boto abongo mbae ntolo be la nde asoba bolongo nzou pe awe boboto bo nde ibomi? Ngako ye! Ntembia yemba l'ebongo nde mpaem momalo la mbae boboto bo nde. ²⁷ Ibango lo wana oka bobato ale mpika la nzakayaka oko bakembo baka ise li nde ndiemo ndia ntomwa bi nde, ako angosembola ok'ole boto la boto nkonga etiello le nde. ²⁸ Nko solo metepela mie, Bamo bal'on'i wema ntaangoyene iwa nko nghoo, kuu la ngengo enga bo bayene wana oka bobato ayaka subaa oko Bonkumu bo nde.

Chapter 17

¹ Oki mbise nsio bisamalo, Yesu abele loselele la nde Petelo, Yakobo la Yoane le wankune lo nde; ² ayilele ndia bo oko engenza le nkomba nko bo nkika nto-nto. Oko pe akalomwe lolenge oko beso ba bo; boso bo nde bokosake nkonga okosa wane, bisenda bi nde biliki ngeli-ngeli la lokeso losonda nta tee. ³ Bolenda pe! Eyenele ok'ole bo Mose ndia Eliya, bayemalake pe basimolake boa nde. ⁴ Petelo atepela Yesu ndee, Bolaki, ele dilo la so nzal'oni; la olia mposa, ngoyemia basongo basato ok'ole wu limo, ok'ole Mose limo, ok'ole Eliya pe limo. ⁵ Oki nde atepelaka, elenge le liko le sekesoke wee ealipa potii; bolenda pe! Iyoyi litepela oko etei le kio elenge eku lioe, One ale wana lo mi lo lolango, la nde nzoka nyina wuke; boyokaka bi nde. ⁶ Bayeki yoka ngako, bakite sampaa oko ba bo, bayoke bomo wuke. ⁷ Yaaka Yesu aye aatae, atepela pe ndee, Boyemalaka, ntaboyokake bomo. ⁸ Bananghole beso ba bo, yaaka ntabayitia nyene boto onkina, nko Yesu nde nkika. ⁹ Oki bo batulwe yim'ok'engenza, Yesu aasikesele ndee, Ntabotepelake nkia boto mbo bi boyenelo bi yenili nyo; kuu la ngengo enga wana oka bobato akundwe yim'oko bawi. ¹⁰ Bayeki ba nde baoyibola boe, Aku Basoneli batepela boe, soo nko Eliya aya ntondo, nghamoni? ¹¹ Akalola ndee, Eliya solo angoya, angobongia binkuma mbongia. Yaaka metepela mie, Eliya ¹² asoya; ntaboalimbeteli soo, bakele la nde binkuma bi kanili bo. Ngako pe lo wana oka bobato ale lende la ntoe wale la bo. ¹³ Aku bayeki bayeba boe atepela l'itina lika Yoane le Boyini. ¹⁴ OKi bo bayitia mbelebele oko esuku le bato, boto aobelele, nkukama, aotepela ndee, Nkumu ¹⁵ yokaka iseい ok'ole wana lo mi lo wele; ibango awa la bonsinga, ato wale nta wuke, ibango akita oko ¹⁶ twe nkita wuke fuu-fuu, oko losi pe nkita wuke poboo-poboo. Mobelili ok'ole bayeki ba wu ntaayosonii mbikie nde. ¹⁷ Yesu akalole ndee, o, ibotwa li boyambi ndenga-senga, liipengwa pe, ngoyala ;ia nyo kuu la ngengo enkeni? Ngoekandela pe lomo kuu ngengo la ngengo enkeni? Yaka la nde oni'ole mi. ¹⁸ Yesu aomase, elimo le mbe pe eyim'ok'ole nde wuoo, elenge abike nk'oko kio ngeng'eko. ¹⁹ Aku bayeki babelele Yesu nko bo nkika ntonto, bo boe, so ntatoyosoni mpasola kio bokobo be? ²⁰ Aakalole ndee, Ibango la boyambi bo nyo, ibango nko solo metepela mie, Laa nyo bolia ²¹ boyambi wuke nga bopo bo sinapi, boyosono ntepele engenga ene nyoe, yimak'ane, lekaka aka, engoyima la nsakasaka aka; boyosono pe la nkele mbo binkumela. Yaaka ene le dweli lone epaswa nko la mbotitia la pe nkine ile. ²² Oki baliki oko Galilaya, Yesu atepela ndee, lo wana oka bobato ale mpika la nsembbwé oko babo ²³ baka bato; bangoliaka boo, oko losio lo bisato angokundwa. BAyeki bayoke iseい wuke. ²⁴ Oki bo basia nzi nziaya oko Kapalanauma, balingoli ba ndingo ba lowulu lo bo wang'i babelele Petelo, baotepela boe, lo bolaki bo nyo alingola ndingo le lowulu lo bo wang'i? ²⁵ Aatepele ndee, O!. OKi nde ayotwe oko lowulu swe, Yesu atepela ntondo ndee, Simona ayenele la wu be? Nkumu bi nse balingola ndingo bi biemba la pe bi bienge ok'ole banani? Ok'ole bana baoandwa laape ok'ole ngendia? ²⁶ Akalole ndee, Ok'ole ngendia. ²⁷ Yesu aotepela ndee, Ako bana bale tungo; yaaka l'itina mie toyale nkoatosia ibaku, lekaka oko nzale, oboke ilopo, nsi l'engosafwa ntondo, okewutaka, onga wu olipola munya bo kio, ongoba mpata, okefwaka, oapaaka l'itina li mi la wu.

Chapter 18

¹ Oko ngeng'eku bayeki babelele Yesu la ntepela boe, Aku l'osonda bonene oko bonkumu bo liko nani? ² Ako Yesu abesie wana lo nio, aoyemie ok'etetei le bo, atepela pe ndee, Nko solo metepela mie, ³ Soo nko nyo bokalomoe la nzale nga bana ba nio-nio, laa ngako ye, nyo la nzotw'oko bonkumu bo ⁴ liko nko nghoo. Ako onkeni l'obobia bienge bi nde bobe nga wana one lo nio, nde angosonda bonene oko bonkumu bo liko. ⁵ Yaaka onkeni l'osanghala la wana lo nio omo lo dweli lone ibango la lina li mi; asanghala la mi. ⁶ Yaaka onkeni l'otoisa omo lo bane ba nio banzambela ibaku la nde, iwe linene li enyukelo lisubame oko nkingo le nde subaa pe abokwe oko ndinda le nzale wululu. ⁷ Ibio ok'ole bolongo ibango la babaku, ibango soo nko babaku baye, nkane ibio lile ok'ole boto loya ibaku nzayaka la nde. ⁸ Yaaka la ikanzo li wu laa pe ekata le lokolo ekokwelias ibaku, okeboke lamo la wu, ele dilo ok'ole wu nzotw' oko bokolo ikanzo ekulu laa pe ekata le lokolo ekulu oko ngengo le mbokwe oko twe ⁹ lo edie l'edie nzalayala la bakonzo bapele laa pe bikata bi bakolo bipele. Laa pe liso li wu likokweisa ibaku, simolaka dio, oiboke lamo la wu, ele dilo ok'ole wu la nzotwe oko bokolo la liso limo oko ngengo le mbokw'oko Gena le twe nzalayala la beso bapele. ¹⁰ Bolendaka, nkanga nyo ntoososemolo omo lo bane ba nio, ibango metepela mie, Ntomwa bi bo ¹¹ balenda boso boka Papa le mi l'el'oko liko ngengo binkumale. Ibango wana oka bobato ayili mbikie kio l'esakowunghala. ¹² Eyenele ok'ole nyo be? Laa pe boto omo alia mbata bonkuma, emo le bioelamwa lamo, mbali ¹³ atwenya bowua bioo, aleka oko bingenza la nzalole kio l'esowunghala? La nzale ndee asokeba, nko solo metepela mie angoyalala nyngaha la kio nsonde bowua la liwua bimpatowunghali. ¹⁴ Nko ngako ntembe wango boka Papa le nyo l'el'oko liko ndee omo lo bane ba nio alamwe ye. ¹⁵ Laa pe mbale le wu asokokela bobe, lekaka oolimbole iyese li nde, nko awu wua nde nyoapele, laa nde asoyoka bi wu, ako osoba mbale le wu. ¹⁶ Yaaka la nde asoyala nko yoka, obele loselele la wu omo laa bapele, l'itina wue la ¹⁷ minya beka batepeli bapele laa pe basato, lobo la lobo lokembe. Laa asokela lokindatoi, asoyala nkoyoka bi bo, oyaaka ntepele ekinda, laa asokela nko lokindatoi ok'ole ekinda, ayalak'ok'ole wu nkonga ngendia, pe nkonga bolingoli bo ndingo. ¹⁸ Nko solo metepela mi mie, binkeni bi kanda nyo oni nse, biyala nkqndemq oko liko. Binkeni bi tungola nyo oni nse, biyala ntungoama tungo oko liko. ¹⁹ Nzitia ntepela nyo mie, la pe bapele ba nyo banyiminya oni nse l'itina li lobo lonkeni, lo botitia ²⁰ nyo longoepawuela la Papa le mi l'el'oko liko; ibango ndie l'ele bapele laa pe basato nkosama oko lina li mi, oko mi nde suba ok'etetei le bo. ²¹ Aku petelo aobelele, aotepele pe nde, laa mbale boto asonkela bobe, nzosono nsamba nde kuu oko mpita kwe? Bisambiale? ²² Yesu aotepele ndee, mi ntikotepele mie kuu oko mpita bisambiale, yaaka kuu oko mpita besamble mbala bisambiale. ²³ Ibango Bonkumu bo liko bole nyanema la boto lo nkumu l'okoliki la mposa le nkolumia mbo ndia ²⁴ bantamba ba nde. OKi nde abanga nkolumia, ebelwa ok'ole nde omo l'okiliki la mbata le batalanto ²⁵ kiasi. Oki nde aliki la yemba le nkete mbata ye, lo nkumu le nde asikesele ndee atekwe ndia ilaka li nde la bana ba nde, la pe biemba binkeni bikoliki la nde, ngako mbata eketwe. ²⁶ Aku lo bontamba akukama kukaa, aobotitia pe ndee, nkumu onkandelaka lomo yembe ngengo, ngokete bi wu binkuma. ²⁷ Nkumu eka bontamba ayoke bobonda ise, aolebole besinga pe aosambe nsombi. ²⁸ Yaaka bontamba boku fwe, atana omo lo bambale bantamba ngai nde l'okoyotwa ok'ole nde mbata le bafalanga bonkama; aowuta, aopiota nkingo la ntepela ndee, Keteke mbata le mi enkuma. ²⁹ Lo mbale bontamba ansapeme, aobotitie, atepela pe ndee, Onkandela lomo wano ngengo ngokete bi wu. ³⁰ Yaaka ntaliki la mposa le nsambe nde ye. Ase la nde, aoyotie oko lowulu lo nkoli kuu la ngengo enga nde akete mbata. ³¹ ngengo eki bankina bantamba bayene lobo losokelwa, bayoke ise nguya, base ok'ole lo nkumu le bo, baotepela pe binkumela bikokelwa la mbale le bo pole-pole. ³² Aku lo nkumu aobesia oko nza le nde, aotepela pe ndee, Awu bontamba bo bokasano; mbata le wu ³³ enkumela nkosambil kio ibango ombotitie; te mbali emobongo dilo la wu nzokela mbale bontamba ise nkonge eki mi nkoyokelaka wu ise? ³⁴ Lo nkumu ayokela iyulu, aosembole ok'ole bakambie kuu la ngengo enga nde akete mbata enkuma. ³⁵ Ngako Yesu akumie l'ilako ndee, Nko ngako Papa le mi l'el'oko liko angoekelala nyo boto la boto longoyala nkosamba mbale boto yim'oko bobonda bo nde.

Chapter 19

¹ Eki Yesu eseya mbo biku, ayima oko Galilaya la nsa oko belelo beka Yuda oko ns'eni le Yaladene; ² esuku le nene le bato eobeng'oko pe abikia bato wuke. ³ Bpalosi pe babele nkenka nde, baotepela boe, Bobeko boso bolangia bato yimia ilaka li nde nko la lobo la lobo losa nde alanga? ⁴ Yesu akalole ndee, Nyo lelo ntatobangili nyoe nde lokoalaka yima ok'ibangelo aakelake wele la ⁵ weto; atepetele pe ndee, la ngako wele atwenya ise la nyangho bio, abakemela ilaka li nde baka, ⁶ boapele bayale omo? Ntaayitie nzale bapele ye, yaaka omo. Ako, loko loki Wangi asenge lama, paaka bato ayale nkokepapola. ⁷ Baotepele boe akope Mose asikisele mpae lokasi lo bodiakwe bo ibala, laa nyimie nde itina be? ⁸ Aatepele ndee, Mose l'ibango li bokasoli bo nyo bo bebonda, apae ngengo le nyimie balaka ba nyo, ⁹ yaaka yima oko babangelo nteliki ngako ye, Mi metepela mie onkeni l'oyimia ilaka linde yimia ibango la lolemba; akela lolemba nde nkika laa asobala weto onkina. ¹⁰ Bayeki ba nde baotepele pe boe, Laa lobo loka weto la wele lole ngako, ako la mbabalala nteyisene ntolo. ¹¹ Yesu aatepele ndee, ntembe bankuma bayosono nzambe ilako line ye, yaaka nko ok'ole bambo basa ¹² lio lipawuela ibango ele bibolo, bo bakobotwa nko ngako la banyangho, ele pe biboyo bo bakoyalwa biboyo la bato, ele pe biboyo bo bakokayalia boandwa biboyo ibango la bonkumu bo liko. L'oyosono nzambe ilako line paaka aiyambe. ¹³ Aku baobelela bana ba nio-nio l'itina boe aasangia bakanzo ba nde, aabotitia pe. Yaaka bayeki ba nde baamasa. ¹⁴ Yesu aatepele ndee, bopaaka bana ba nio-nio baye oni ole mi, ntaboapekelake ye ibango bo ba dweli lone ele bonkumu bo liko. ¹⁵ Asangie bakanzo ok'ole bo, pe ayim'ako. ¹⁶ Bolenda! boto omo aobelele, aotepele pe ndee, bolaki nkele lobo lo dilo lonkeni, l'itina mie nzale la bokolo bo edie? ¹⁷ Yesu aotepele ndee, onzubola mi mbo bi dilo itina be? Ele nko omo lo dilo; yaaka la olia mposa le nzotw'oko bokolo, kengeke besikeselo. ¹⁸ Aokale ndee, benkeni? Yesu aotepele ndee, bene: oyala nkalaka la yomi! Oyalaka nkosuka! ¹⁹ Oyalaka nkotatola mbo bi bongala! Ototiaka Papa le wu la ngo le wu! Olangaka mbale bato le wu nkonga bienge bi wu nkika. ²⁰ Lo bolangala aotepele ndee, binkuma biko nsakoikosia, nkamba lonkina be? ²¹ Yesu aotepele ndee, laa olia mposa le mbongobongo, lekaka, otekeke biwutelo bi wu, oikapake ok'ole ba mbolo, ongoyala la bibonza oko liko; la mbisa yakaka ombakake bakaa. ²² OKi bolangala ayoka lobo loku, ayimwa la isei koluu, ibango aliki la biwutelo wuke. ²³ Yesu atepele bayeki ba ndee, nko solo metepela mie, ele lobo lo bonyuku wuke la bokwaki nzotw'oko bonkumu bo liko. ²⁴ Metepela pe mie esonda nko nyo ok'ole ngamala mpole oko bolo boka ndongo, nsonde bokwaki la nzotw'oko bonkumu boka Wangi. ²⁵ Oki bayeki bayoke ngako, bakabe nko nkabakaba, batepele pe boe, Ako bato nani l'ongoyosono mbikabika, nani? ²⁶ Yesu aalende pe ndee, la bato, lone ntaloyosonwe, yaaka la Wangi, binkuma biyosonwa. ²⁷ Aku Petelo aokalola ndee, Solenda, so tosotwenya binkuma, tosokobaka pe aku engoyala oni ole so be? ²⁸ Yesu atepele ndee, nko solo metepela mie, oko babeswelo, oko ngengo enkeni enga lo wana oka bobato ayal'anse oko mata le nde le bankembo le bonkumu bo nde, nyo baambakili mi bongoyala anse oko mata bi bonkumu diomu la bipele bi badio ba Yisalaele diomu labapele ntendele. ²⁹ Boto la bato l'osotwenya lowulu, laa pe bambotiolo ba bele, laa pe bambotiolo ba beto, laa pe ise la nyangho, laa pe bana, laa pe batia, l'itina li lina li mi, angoyamba bonkama bonkama, angoba pe ³⁰ bokolo bo edie l'edie; yaaka wuke ba bentondo bangoyala bembisa, bembisa pe bentondo.

Chapter 20

¹ Ibango binyano ele bonkumu bo liko la boto bondwa nza, oku l'okopaswa la beyekelo be mpPENDU la ² nsombo batii batia oko itia li nde li beseliseli, oki nde anyiminya la batii la mpaa bo losio lomo falanga emo, aatoma oko itia li nde beseliseli. ³ Apaswa mpika-mpika la loseki, ayene pe bamo yema oko lio la esali ye, baku aatepela ndee, ⁴ bolekaka la nyo pe oko itia li beseliseli, enkeni l'ekolama, ngoepa. Bo pe base wuoo. ⁵ Ayitia mpaswa mpika-mpika oko botio yema, la pe ngengo eki botio bookekwa, akela dweli nko lo ⁶ mpika-mpika la loseki apaswe, atane bamo yema, aatepele ndee, boyemi ane wane bonkuma la esali ye itina be? ⁷ Baokalole boe, ibango boto ye otosombili so. Aatepele ndee, bolekaka la nyo oko itina li beseliseli. ⁸ Oki ikolo lisoyia, bondwa itia li beseliseli aatepele bolendi bo nde ndee, besiaka batii, oasembole weli bangaka la bembisa kuu ok'ole bentondo. ⁹ Bakobangaka la losio loseki baye, baayambi falanga emo-emo. ¹⁰ Bentondo pe baye, batangelake boe bangoyamba sangaa, yaaka la bo pe bayambe nko falanga emo ¹¹ Oki bo bafwa batabanake ok'ole bondwa itia, batepele boe, bane bembisa batili nko lopoma ¹² lomo ntonto, osoakapela dweli lomo la nkamb'esali wane-wane oko ngongoli ¹³ Akalole omo lo bo nde-nde, ngila, ntikoyesinyeli, te mbali tonyiminyake mia wu falanga emo? ¹⁴ Fwaka le wu, pe lekaka mi nsokolimia mpae ok'ole bombisa bone nkonga ok'ole wu pe ¹⁵ ntekolame oni'ole mi la nkele lo kana mi la birm'ondwa? Nghamoni, oyoka ikeke ibango mi nkela dilo? ¹⁶ Nko ngako bembisa bangoyala bentondo, bentondo pe bembisa. ¹⁷ Yesu ayilele oko Yelusalema, apose bayeki ba nde diomu la bapele nko bo nkika, oko mboka ¹⁸ aatepele ndee, bolenda! Tosoyilele kuu oko Yelusalema; lo wana oka bobato pe angosembwa ¹⁹ ok'ole bankanga ba sangaa la pe ok'ole Basoneli; bangoyimba kuu ok'iwa, bangosembola ok'ole ngendia l'itina boe baoyole, baopioke, pe baodiakie ok'ingengola; oko losio lo mbisa angokundwa. ²⁰ Aku nyango eka bana baka Zebedayo aobelele lama la bana ba nde, aokukamela pe abotitia lobo ok'ole nde. ²¹ Yesu aotepela ndee, OLia mposa le be? Aokalola ndee, tepelaka wue ba mi bane bapele bayale anse, omo oko lobo lo wu lo ndeli, omo pe oko lo wu lo nkoso subaa oko bonkumu bo wu. ²² Yaaka Yesu aokalole nde, ntaboyebe lobo lo botitia nyo ye; boyosono mime ikopo line lile mi mpika la mina-mina? baotepele boe, Toyosono. ²³ Yesu aotepela ndee, solo ikopo li mi bongoimina, yaaka la nzale oni lobo lo mi lo ndeli, laa pe lo nkoso, ntalombe lo mi lo paa mi ye, yaaka ok'ole bamo basaka lo lolondwa la Papa le mi. ²⁴ Oki bamo diomu bayoke lobo'eko, bakaswe wuke la bambale bako bapele. ²⁵ Yaaka Yesu aakosie ok'ole nde'ondwa, atepele pe ndee, boyeba nyoe nzangi bika badio badia bonkumu bonkumela, bato ba sangaa pe ba yalia bobe la basende. Ntengoyala ngako oko etetei le nyo. ²⁶ Yaaka onkeni l'odia mposa le nzale bonene oko etetei le nyo paaka ayale bolondeli bo nyo; ²⁷ onkeni pe l'odia mposa le nzale bontondo oko etetei le nyo paaka ayale bontamba bo nyo; nkonga ²⁸ ompa lo wana oka bobato ntaya oni bolongo la ndondwela ye, yaaka la ndondela la pe mpae boboto bo nde boyale botungoli boka bato bankumela. ²⁹ Oki bo bapaswake la nyim'oko Yeleo (Yeliko), esuku lenene le bato eobenge; bolenda pe! Ba beso mpitamo bapele anse-anse oko bonkili bo mboka. ³⁰ Bo bayoke Yesu ayoleke, ngako bapame boe, O! nkumu, wana oka Dawidi, otoyokelake ise! ³¹ ESuku le bato baamese l'itina boe bayale bio. Yaaka bo bapame nta wembu ndekana, boe, Nkumu, Wana oka Dawidi, otoyokelak'isei. ³² Yesu yemaa, aabesie, atepele ndee, Bolia mposa mekelele be? ³³ Baotepele boe, nkumu, soe beso ba so balifwe. ³⁴ Yesu bobonda kololu l'isei, atae beso ba bo; nk'ako ndieko pe beso ba bo batetie la nyeneyene.

Chapter 21

¹ Oki bo bapele mpika la Yelusalema, bayie pe betepage oko engenza le Bilaya; ako Yesu atome ² bayeki bapele wuoo, aatepele pe ndee, Bolekaka oko bokolo bo nio songaa la nyo, oko ndieko bongotana kwekwe, la itumbe kuka la kio; bokotungolaka, la mbisa boyaka la kio oni'ole ³ mi. Laa boto asoetepela lobo, bookalolaka nyoe, lo nkumu aikana; nko taa-taa pe angoitoma. ⁴ Loko lokelwe l'itina ndee lokotefwa la bobambi lobakwe ndee; ⁵ Botepelaka lo wana lo Siona lo weto, Solenda! lo nkumu le wu angokobelele bompombi nsangema oko liko li mfunda, nkia itumbe li mfunda le mbelabela. ⁶ Bayeki pe base, bakele nkonga oki Yesu aasikesele, bakole mfunda la pe itumbe li nde, basangie ⁷ pe bisenda bi bo oko mbisa bi bio; Yesu ayalake nsangema oko bio. ⁸ Esuku lenene le bato bio-bio batandole bisenda bi bo mboka. Bamo babeke mpandi bi bete la ⁹ bangu ba baba, baitondole oko mboka. Esuku emo ntundo le nde, lemo pe mbisa le nde, bapamwake boe: Lobiko ok'ole wana oka Dawidi, Basoi ok'ole l'oyaka la lina lika Yawe, Lobiko oko ndie bibonda sangaa. ¹⁰ Oki nde aseye nzotwa oko Yelusalema; ese enkuma bakayumole la ntepele boe, one ale nani? ¹¹ Esuku le bato batepele boe, one ale Yesu le Bobambi, lo yima oko Nazaleta le Galilaya. ¹² Yesu ayotwa oko lowulu lo bo wang, apasola pe bateki la basombi bankuma oko lowulu lo bo wang, awumbie pe bitanda bika bakolomoli ba bensongo, la pe mbata bika bateki ba bimbenga, ¹³ aatepele pe ndee, losonwa loe, lowulu lomi lotolwa lowulu lo lobotitia, yaaka nyo bosookela mpokolo eka bileku.

¹⁴ Ba beso mpitamo la pe batengumi baobelele oko lowulu lo bo wang, aabikie pe. ¹⁵ Yaaka bankanga ba sangaa la Basoneli oki bo bayene mbo bi tekoo biki nde akele, la pe bilenge mpamapama oko lowulu lo bo wang, ntepele boe, lobiko ok'ole lo Dawidi bakaswe, baotepele pe boe, oyaka lootepela bane? ¹⁶ Yesu aakalole ndee, O! Nyo lelo ntabotangili nyoe yim'oko minya beka mbeye la ntei osobongia besango benkuma? ¹⁷ Aatwenye nko bio, apaswe pe oko bosale bo ese fwee kuu oko Betania, atamake oko. ¹⁸ La mpendum ayitiaké oko ese, ayoke nzala. Ayene botoko (bote nkonga bosaku) oko mboka, ase kuu ¹⁹ oko bo, yaaka ntaba yemba ye nko nkasi nto-nto, atepeli ok'ole bote nde ndee, Ite ntongoyitia mbote mbolo ye kuu edie l'edie. Nk'oko kio ngeng'eko, botoko bonyitane pe bolengele. ²⁰ Oki bayeki bayene ngako, basime pe batepele boe, botoko bosonyitana nko taa-taa ibango be? ²¹ Yesu aakalole ndee, nko solo metepela mie, laa nyo bolia boyambi pe ntaboyebili biango ye, ntabongokela lo ensaka nko lo nga botoko ye; laa botepela ok'ole engenza ene nyoe, Yima ane ²² obokwe oko nzale, longokelwa binkuma pe bibotitia nyo la boyambi nko nzambayamba, bongoiba ²³ Oki nde asia nzotw'oko lowulu lo bo wang, bankanga ba sangaa la bingambi bi ewumo baobelele ngeng'eki nde alakaka la ntepela boe, okela bine l'isende linkeni? Lookopali wu isende line nani? ²⁴ Yesu aakalole ndee, mi pe meyubola lomo; laa bosonkalola mi metepela nyo ²⁵ isende likela mi bine. Boyini boka Yoane boyimake nkoni? Oko liko laa pe ok'ole bato? ²⁶ Bakatundelake, bakatepele boe; laa tosotepela soe Ok'ole bato, tolia bomo ok'ole esuku le bato; ibango bankuma bayamba boe Yoane aliki nko bobambi. ²⁷ Bakalole Yesu boe, ntatoyebe ye. Nde pe aakalole ndee, mi pe ntietepeli isende likela mi bine. ²⁸ Yaaka, eyenele la nyo be? Boto aliki la bana bapele, aye ok'ole lo ntundo aotepeli nde ndee, wana lokotie lelo ok'itia li beseliseli. ²⁹ Wana akalole ndee, mi mboyi. La mbisa akalomole mpoas, ase. ³⁰ Ayene ok'ole wana lo bapele, aotepeli dweli nko lo wana akalole ndee, ndeka Papa yaaka ntasa. ³¹ Ok'ole boapele, lokelili wango boka ise li bo nani? Batepele boe, lo ntundo Yesu aatepele ndee, nko solo metepela mie, bolongoli bo ndingo la ba ndemba bangoesonda oko bonkumu boka Wangi. ³² Ibango Yoane aebelele oko mboka le bokolami, ntbooyambeli ye. Yaaka balingoli ba ndingo la ba ndemba baoyambeli. Yaaka nyo, nkia boyenili ntabokalomoli bebonda la nzambele nde nkia la mbisa ye. ³³ Boyokaka nkoma enkina: Eliki boto l'okoliki bondwa mbotu, l'okoyona itia li beseliseli; ailingele ikumba, atime pe ipoku li nyame mbolobi beseliseli oko lio; aboke pe lowulu; aisembole ok'ole batii ³⁴ ba nde, ayim'oko nza muoo. Oki ngengo le nduke mbolo eya mpika, atome bantamba ba nde ok'ole batii ba itina ndee bapose mbole bi nde. ³⁵ Yaaka batioi ba nde bawute bantamba ba nde; oko omo baokune lodii, lomo baodiaké bongolo, lomo baobole bawe. ³⁶ Aytie ntome bantamba bankina basonda ba ntundo wuke, baakele pe dweli nko lo ³⁷ la mbisa aatomie wana lo nde nkika lo wele, nde ndee, bangototia wana lo mi. ³⁸ Yaaka batii ba nde oki bo bayene wana, bakatepele boe, One ale l'ongosuka bowa, boyaka toodiaké, tongotikala la bowa bo nde. ³⁹ Baowute, baopasole pe oko bosale bo itia li beseliseli, baodiaké bongolo. ⁴⁰ Aku ngengo enga nkolo le itia li beseliseli aya, angokelela batii ba nde baku be? ⁴¹ Baokalole boe, Angodiaka batii bako bankuma baabe, angosembola pe itia li beseliseli ok'ole batii bankina; bako bangooyisena mbolo oko ngengo le bio. ⁴² Yesu aatepele ndee, Nyo lelo ntabotangili oko basono nyoe, iweliki baboki ba lowulu baboye, Liya oko botu bo ikono, LObo loko lomak'o'ole Yawe, Lole pe lo nkaba kaba oni beso ba so. ⁴³ Kio kieko metepela mie, bonkumu boka Wangi bongoyima ok'ole nyo wuoo, bongopawua ok'ole ⁴⁴ ibotwa lingoobotela mbolo. Boto l'ongokita oko l'iwe liko, angonsensekene. Boto onkeni onga l'iwe likitele, angomiekene. ⁴⁵ Oki Bankanga ba sangaa la bapalosi bayoke nkoma bi nde, balimbetele boe atepela itina li bo. ⁴⁶ Nk'ako, bayome mbute nde, yaaka bayokelake esuku le bato bomo ibango baliki boa nde nko bobambi.

Chapter 22

¹ Yesu ayitia ntepela la nkoma ndee, Binyano ele bonkumu bo liko la nkumu emo l'okolambelaka ² wana lo nde lo wele ilambo li ibala. ³ Atoma bantamba ba nde wuoo babesia babeswe oko ilambo li ibala; yaaka babeswe ntaaliki la mposa le nzakayaka. ⁴ Ayitim ntome bantamba bankina wuoo, nde ndee, Botepelaka babeswe nyoe Bolenda ile li mi lisolondwa kosanu, nyate la nyama bilia beta bisodiaka boo, binkuma pe bile nta kosanu, boyakaka oni ilambo li ibala. ⁵ Yaaka bo pe bako bayime wuoo; omo ase ok'itia li nde nkika, onkina pe ase oko li nde itia. ⁶ Bakotikala, bawute bantamba ba nde, baapite bienge pe baadiake bongolo. ⁷ Ako lo nkumu ayoke iyulu atome pe baloi ba nde nseye badiaki bako ba yomi, ntumbe pe nza le bo enkuma la twe. ⁸ Yaaka atepele bantamba ba nde ndee, nko solo ilambo li ibala lile kosanu, yaaka babeswe ⁹ ntaalangili. Ako nyo bolekaka oko bayabo ba mboka, bankeni banga nyo botana, boabesiaka baye oni ilambo li ibala. ¹⁰ Bantamba bako bapaswe kuu oko mboka, bakosie bankeni bankuma baki bo batane, la baabe la ba dilo; ilambo li ibala pe linyote la balei baa. ¹¹ Lo nkumu swe la nde ndee balei, ayene ok'etei boto lompatoliki la esenda le ibala; aotepele pe ndee, ¹² Ngila, oyotwe oni esenda le ibala ndata ye nghamoni? Yaaka nde aliki nko bio, nkalo ye. ¹³ Aku lo nkumu atepela balondi ndee, bokandaka nde babo la bakolo, boopasolaka kuu oko mpitamo ¹⁴ le bosale. Oko engoyala bilelo la nkwti bi benyo. Ibango wuke ele babeswe, yaaka nio ele basolwe. ¹⁵ Aku Bapalosi basa nzenga waango, dweli lo ntungia nde oko ntepela. Baotomia bayeki ba bo ¹⁶ ndiemo la baka Elode la ntepela boe, Bolaki, toyeba soe ole boto lo sosolo, mboka eka Wangi pe okelaka la bososolo, ntosono pe manga nkia boto omo ye, ibango awu ntolenda boyenelo boka boto. ¹⁷ Ngako ototepelake eyenele ok'ole wu nghamoni? Ekolama la ndingole Kaisala ndingo la pe ye? ¹⁸ Yaaka Yesu alimbetele bobe booboo, atepele ndee, nyo bonkeka mi itina be, bingala? ¹⁹ Bondakiak bosolo bo ndingo soo ane baoyele falanga. ²⁰ Aatepela ndee, ilingilingi line la pe isono line dioso bile bika nani? ²¹ Baotepele boe, Bika Kaisala. Ako aatepele ndee, ngako boyisenaka bika Kaisala ok'ole Kaisala, bika Wangi ok'ole Wangi. ²² Oki bo bayoka biku, basima wuke, baotwenya, bayima la lobo wuoo ²³ Oko losio loku, Basadoke baobelele la ntepela boe, ntengia bankundwelo; baoyibola pe boe, ²⁴ balaki, Mose atepele ndee, la boto l'ompa bana asowa, wankune lo nde abalak'ilaka li nde; ²⁵ ngako ayimole pe ibotwa ok'ole bola. So tomoliki la bele be ibotwa limo bele besambiale. Lo ²⁶ ntongo awe, pe ntalalia bana ye; atikela lo wankune ilaka li nde; ngako la lo bapele, la lo basato, ²⁷ kuu nk'ok'ole lo basambiale; oko mbis'eka bankuma, lo weto pe awe. ²⁸ Ako oko bakundwelo, angoyala ilaka lika nani? Ibango boankumela bayale boa nde. ²⁹ Yaaka Yesu aakalole ndee, Boyesene ibango ntabyebe nkia basono ye; nkia pe nguya eka Wangi ye Ibango oko bakundwelo ntaabale, ntaabalwe pe ³⁰ ye. Yaaka, bale nkonga ntomwa oko liko. ³¹ Yaaka l'itina lika bokundwelo, nyo lelo ntabotangili lokotefwa la Wangi ndee, ³² mi nde Wangi boka Abalayama, la pe Wangi boka Yisaka, Wangi pe boka Yakobo. Wangi ntange Wangi boka bawi ye, yaaka ale Wangi boka baakena. ³³ Oki bo bayoka bakabaka la ilako li nde nko bekabo. ³⁴ Bapalosi bayoke boe Yesu asoyalia Basadoke bio, bakakosie, ³⁵ omo lo bo lo bolaki bo bekengo; Yesu nkekakeka, aoyubole ndee, ³⁶ Bolaki, bosikeselo bosonda bonene bole bonkeni? ³⁷ Yesu aokalole ndee: olangaka Yawe Wangi bo wu la bobonda bo wu bonkuma, la boboto bo wu bonkuma, pe subaa oko itangeli li wu linkuma. ³⁸ Bone bole bosikeselo bonene pe bo ntongo. ³⁹ Bo bipele bole bone; olangaka mbale boto le wu nkonga bienge bi wu nkika. ⁴⁰ Oko besikeselo bene bepele; bekengo benkuma la pe babambi bapanema. ⁴¹ Oki Bapalosi baliki lelo kosanu, Yesu aayubole ndee; ⁴² botangela l'itina lika Masiya nyoe be? Ale wana oka nani? Baokalole boe, Ale wana oka Dawidi. ⁴³ Yesu aatepele ndee, akope Dawidi subaa oko Elimo aotolo nkumu bokobo be? Oko ngengo eki nde Dawidi atatolake ndee; ⁴⁴ Yawe atepeli ok'ole nkumu le mi nde ndee, yalak'oko lobo lo mi ndeli anse, kuu la ngengo enkeni enga mi ntike bempendo be wu bobe oko nde le bikata bi wu bi bakolo. ⁴⁵ Ngako laa Dawidi aotolo nkumu, akolama la nzale wana lo nde nghamoni? ⁴⁶ Nteliki nkia la boto l'okoyosono nkalole nde lobo; yim'oko losio loko, boto ntakasanghala la nzitie nzubole nde lobo.

Chapter 23

¹ Ako Yesu atepele esuku le bato la pe bayeki ba nde ndee, Bafalisayi la Basoneli bale anse anse oko ² mata (ebonga) eka Mose; ngako binkumela binkeni bietepela bo boikelaka, boikengele pe; yaaka ³ ng'ole bikelelo bi bo ntabokelake, ibango batepela yaaka ntabakele ye. ⁴ Bakanda betete be bolito, la pe be wembu bo mbelabela, baesangia pe oko bapeke baka bato, yaaka ⁵ boandwa ntaangia mposa le nanghole nkia la boseyi bo bo ye. Yaaka bikelelo bi bo binkuma baikela nko la nyinie bato. ⁶ Ibango bafulia bapulakatello ba bo (bana nkopo biki bato bakandak'oko babo bikoliki la basono ba bekengo beka Mose), bafulia pe nsoli bi bisenda bi bo, banono pe ndie bi sangaa oko ⁷ balambo la pe biyalelo bi sangaa oko mbulu bi bikinda, la pe beseso ok'olke badio, la pe ntolwe la ⁸ bato Labi yaaka nyo ntabotolwake Labi ibango omo ale Bolaki bo nyo, nyoankuma pe bole ⁹ ba ibotwa limo. Ntabotoloke boto Papa le nyo oni nse, ibango omo ale Papa le nyo l'el'oko liko. ¹⁰ Ntabotolwake Balaki, ibango omo ale Bolaki bo nyo lo masiya. ¹¹ Yaaka one l'osonda bonene ok'etetei le nyo, ayale bolondeli (bosungi). Ngako, onkeni l'osangia ¹² bienge bi nde, abobeme oko l'obobia bienge bi nde angoyala sangaa. ¹³ Nkwa ok'ole nyo Basoneli la Bapalosi, bingala; ibango bolipa bonkumu bo liko oko beso baka ¹⁴ bato; nyoandwa ntaboyotwe ye; ntabopae pe bayotwe ngengo le nzotwa ye. ¹⁵ Nkwa ok'ole nyo Basoneli la Bapalosi, bingala, ibango bokenghala oko nzale la bekonde l'itina li nzalie bokalomoli bo bobonda nko bomo ntonto ngengo enkeni esa nde akalomwa, booyalia pe wana le Gena la bobo bosonda bo nyo mbala bipele. ¹⁶ Nkwa ok'ole nyo balaki ba beso mpitamo, baatepela boe, onkeni l'osimba nyimi le lowulu lo bowangi ntabae lobo ye, yaaka onkeni l'osimba nyimi le wolo l'el'oko lowulu lo bowangi, aba lobo. ¹⁷ Nyo bimfundu pe beso mpitamo; ibango l'esonda ele be? Wolo? Laa pe ndie l'esampi wolo? ¹⁸ Nyo pe nyoe; onkeni l'osimba nyimi le dio li bodiakelo ntabae lobo ye, yaaka onkeni l'osimba ¹⁹ nyimi le ikapo lil'oko liko li dio aba lobo. Nyo ba beso mpitamo ibango l'esonda ele be? ²⁰ IKapo? Laa pe dio li bodiakelo ndie l'esampi ikapo? Ako bosimbi bo nyimi le dio li bodiakelo ²¹ asimba nyimi le dio ntonto laa pe binkuma bil'oko liko li dio? Bosimbi bo nyimi le lowulu ²² lo bowangi, asimba nyimi le lowulu ntonto laa pe namia la nde l'oyala oko lo bosimbi bo nyimi le liko asimbanyimi le mata (ebonga) eka Wangi laa pe le Boyali bo kio anse? ²³ Nkwa ok'ole nyo Basoneli la bapalosi, bingala, ibango bopa wiko bo diomu, l'ani la kumini, bootwenya pe bi bokengo bi sonda mpipa, botendi, la ise, la pe boyambi. ²⁴ Bine bikokolamaka dilo la nkelakela, bimo biko pe ntabibonge la ntwenya ye. Balakie ba mboka ba beso mpitamo bayimia lobembele ok'okopo yaaka bamana ngamala mio. ²⁵ Nkwa ok'ole nyo Basoneli ba Bapalosi, bingala, ibango botendolo bosale bo ikopo la pe bo saani, ²⁶ yaaka ok'etei binyota la ekoso pe la bongala. Bapalosi ba beso mpitamo, tendoloko ntondo etei le ikopo laa pe le saani l'itina nyoe la bosale la etei bi bio pe biyala tendo wee. ²⁷ Nkwa ok'ole nyo Basoneli la Bapalosi, bingala, ibango bonyanemankonga balengi basolifwa wee; bako bayenele oni bosale solo nko nta dilo, nkane ok'etei basonyota la nkwa bika bawi la nyoti baa. ²⁸ Nko ngako la nyo pe oni bosale boyenele la bato nko bakolami, nkane oko babale bonyota la bongala la pe bayese. ²⁹ Nkwa ok'ole nyo Basoneli la Bapalosi, bingala ibango boboka balengi baka babambi, bokembia pe ³⁰ balengi baka bakolami, botepela pe nyoe, so tokanoyala oko nsio bika ba Papa ba so, ntumbe ntatokanolamema soa bo oko balongo baka babambi ye. ³¹ Ngako botatola bienge bi nyo nyoe bole bana baka bamo bakodiakaka babambi la yomi. ³² Ako bonyotiaka bikelelo biki ba Papa ba nyo balaliakte. Nyo nzo, ibotwa li mbengo, ³³ dweli lonkeni lobongo nyo nsonswa oko botendi bo Gena? ³⁴ La lone, mi metepela mie, mi ngoetomia babambi, la bato ba lianya, la balaki. Bamo ba bo pe bongoadiaka, bongoasenola oko bangengola, bamo ba bo pe bongoapioka oko mbulu bi nyo bikinda, ³⁵ bongoanyokolo pe swe oko nza la nza l'itina nyoe balongo baka bakolami baayitomwa oni nse, basengeme ok'ole nyo, yim'oko balongo baka Ebele le bokolami kuu oko balongo baka Zekalaya lo ³⁶ wana oka Belekaya, l'oki nyo bodiakte oko etetei le ndie le sampaa la dio li bodiakelo; nko solo metepela mie, bine binkuma bingosangema ok'ole ibotwa line. ³⁷ Yelusalema, Yelusalema! Awu odiaka babambi, obola pe bawe ok'ole batomwe baa toma Wangi ok'ole wu. Oo! mbala wuke biyokili mi mposa le nkositie bato la wu kuke-kuke nkonga okukemela nkoko botonga bo nde bo bana ok'etei le bapafu ba nde, yaaka ntabomoyale la mposa ye. ³⁸ Bolenda! Lowulu lo nyo longotikala ok'ole nyo lie, ibango metepela mie, nyo la nyene mi ³⁹ nko nghoo yima bo lene kuu la ngengo enga nyo botepele nyoe, Basoi ele l'oyaka la lina lika Yawe.

Chapter 24

¹ Yesu apaswe oko lowulu lo bowangi pe asakokende, bayeki ba nde baobelele le ndakie nde bibokelo bi lowulu lo bowangi. ² Aakalole ndee, mbali boyene binkuma bine? nko solo metepela mie ntengotikwa nkia iwe oko liko li iwe ane ye; bankuma bangoyinzwa. ³ Oki nde aliki anse oko engenza le Bilaya, bayeki ba nde baobelele nko bo nkika la ntepele boe, ototepelake biko bingo yala enkeni? Laa pe elimbetelo le babelelo ba wu, laa pe le baseyelo ba ngengo ele be? ⁴ Yesu aakalole ndee, Bokengeke bienge nkonga boto ntasoepengola. ⁵ Ibango wuke bangoya la lina li mi pe bangotepela boe, mi nde lo Masiya, bangopengola bato wuke. ⁶ Bole mpika la nzoke l'itina lika bitumba la nyumu bika bitumba, ntabolingatanake, ibango soo nko eyale ngako yaaka bokuma ntabonge lelo ako ye. ⁷ Ibango dio (ewumo) lingoyemala bompendo la dio (ewumo) bonkumu esengi la bonkumu engoyala ⁸ belaka, la pe nse nsukasana ani l'ani, yaaka binkuma biko bile nko bangelo ba bensongo be ibota. ⁹ Ngako bangoewuta, bangoesembola kuu oko ebalakasa, bangoediaka pe, bongoyala bayinwe ¹⁰ la badio (bawumo) bankumela ibango la lina li mi; yaaka wuke bangokwele babaku, bangokaseke, ¹¹ bangokayina pe babambi wuke ba bongala bangoyala, bangopengola bato wuke, ibongo bayese ¹² bangofula, lolango loka wuke bo bato longokitela; yaaka onkeni l'okanda lomo kuu bokuma, ¹³ angobika. Nsango dilo bine bi bonkumu bo liko bingolakama oni bolongo nzuo kuu botato ¹⁴ ok'ole badio (biwumo) bankumela, la mbis'eko bokuma bongoya. ¹⁵ Aku ngengo enkeni l'eyene nyo mbindo la lopito bikotefwa la Danyele le bobambi, yemaa oko ndie ¹⁶ le sampaal (l'otanga l'isime yee paaka awut'itina), aku bamo bal'oko Yuda balota oko engenza, ¹⁷ one l'ol'oko liko li lowulu ntatulwa nyimia biemba bil'oko lowulu lo nde pe l'ol'oko itina ntayita ¹⁸ mbisa ye la mfwa esenda le nde. Yaaka nkwa ok'ole bamo balia babale la pe baminie ba bana ¹⁹ oko nsio biko. Bobotitiaka l'itina nyoe boloti bo nyo boyala nkoyala oko ngengo ekele mpio, ²⁰ la pe oko eyenga; ibango aku engoyala ebalakasa le nene dweli lompatoyalili yima ibangelo li ²¹ bolongo kuu la bo lene, kio pe la nzalayala nko nghoo; soo nsio biku bibekwa, la ye ntumbe nkia ²² boto omo la mbikabika nko nghoo; l'itina lika basolwe, nsio biku bangobekwa. ²³ Ako laa boto asoetepela ndee, boyaka, Masiya al'ane, laape ndee al'ani, ntaboyambake. ²⁴ Ibango ba Masiya ba bingala la pe babambi ba bingala bangoyala, bangolakia bilimbetelo binene, la pe binsaka la mpengole basolwe; laa pe bangoyosono. ²⁵ Bolenda! Nsoetepela ntundo. Ako laa bo basoetepela boe, bolenda! Al'oko boleki, ntabopaswake; ²⁶ laa pe boe, bolenda! Al'oko etei le lowulu ntaboyambake. ²⁷ Ibango nkonga opaswa bokalikali fwhee yima oko Esete, boyenele pe kuu oko Wesete, nko ngako ²⁸ engoyala babelelo boka wana oka bobato. Oko ndie enkeni l'eyala ebembe, oko mponghonyoli bikosama ²⁹ Nk'ako oko mbis'ebalakasa le nsio biko, botio bongopinda, bonzali pe ntabongokosa, bioto pe bengosimwa oko liko lamo lamo, nguya bi liko pe bengosukasana. ³⁰ Ako pe engoyenele elimbetelo eka wana bobato oko liko, ako pe badio bankuma ba nse bangonsansa babo; bangoyene lo wana oka bobato ayaka oko bilenge bi liko lama la nguya la pe bankembo wuke. ³¹ Angotoma pe ntomwa bi nde wuoo la boyoko wuke bo mpongi, bangokosia basolwe ba nde kokekoke yim'oko nzoko binkuma, yim'oko nzoko binkuma, bo liko kuu la binkuma lioo. ³² Boyekaka nkoma le botoko; nk'akoboko la ngengo enkeni l'eyala mpandi bolu bendolu besongwa ako bolembetelaka nyoe ekeyi le bayeelo eya mpika. ³³ Nkonga, ako, nyo pe ngengo enkeni l'eyene nyo bine, bolimbeteleka nyo ayobeleme la bikuke; ³⁴ nko solo metepela mie, ibotwa line la nyimayima nko nghoo, kuu la ngengo anga bine binkuma bikelwe. ³⁵ Liko la nse bangoyima wuoo, yaaka mbo bi mi la nyimayima nko nghoo. ³⁶ Yaaka l'itina lika losio loko la pe ngengo eko; ntengia boto l'oyeba ye, nkia ntomwa bi liko pe ye, nkia lo wana pe ye, soo nko lo Papa nde nkika. ³⁷ Nkonga oki nsio bika Noa biliki, nko ngako engoyala babelelo baka wana oka bobato. ³⁸ Ibango nkonga oki bo baliki oko nsio biko bi ntundo le boyanzakano bo losi, baleke, baminake babalake, babaliake pe kuu nko losio lokiNoa ayotwake oko wato bo lobiko, ntaalimbetelake pe ye ³⁹ kuu la ngengo eki boyanzakano bo losi boyie pe boyimie bankuma; nko ngako engoyala oko babelelo baka wana oka bobato. ⁴⁰ Aku bele bepele bangoyal'oko itia, omo angoposwa kai, omo pe angotwenywa; ⁴¹ beto bapele bangonyuka oko enyukelo, omo angoposwakai, omo pe angotwenywa bioo. ⁴² Aku bobokaka beso ibango ntaboyeba losio longa lo wana oka bobato aebelele. ⁴³ Ako bolimbetelaka lone nyoe bondwa nza akanoyeba ngengo eyaka wubi la botio, ntumbe akanoboka nzebi, akanoyala pe nkotika lowulu lo nde lopandwe. ⁴⁴ Nko ngako ebongo la nyo boyale kosanu, ibango, la ngengo empa nyo ntabokanele, lo wana oka bobato angoya. ⁴⁵ Ako lo botii bo bobaki la boyebi, pe loosangie lo nkumu le nde sangaa la baa lowulu lo nde, aakapele ile oko ekeke, nde ale nani? ⁴⁶ Bondwa nyinyha ele botii boko bonga nkumu le ndee atane oko babelelo ba nde nko dilo ngako nkelakela. ⁴⁷ Nko solo metepela mie, Angoosangia sangaa la biwutelo bi nde binkuma. ⁴⁸ Yaaka laa lo botii boko boobe aatepela oko bobonda bo nde ndee, lo nkumu le mi aayipa, ⁴⁹ ntangoyitia nzakayaka ye, abanga nko bitumba ndia bambale ba nde ba batii, ale, amina ndia ntombi ⁵⁰ bi imina, lo nkumu eka botii boko angoya oko losio lompa nde ntangokonga, la pe ngengo empa nde ⁵¹ ntangoyeba, angoopioka pe pio-pio-pio, angoopo ndiendiemo ndia bingala; oko engoyala bilelo la pe nkwti bi benyo.

Chapter 25

¹ Aku bonkumu bo liko bonyanema la bapoku ba nzemba diomu, bafwa balangi ba bo, bapaswa pe la nzolola bondwa ibala. ² Batano ba bo baliki bimfunda, batano pe baliki bayeli. ³ Ibango bimfunda oki bo bafwa balangi ba bo, ntaabela belawu; ⁴ yaaka bayeli babela belawu oko belangi ndieme la balangi ba bo. ⁵ Oki wele bondwa ibala ayipa nzakayaka, bankuma bayinga la basilo pe batama baoo. ⁶ La etetei le botio eliki bopamo boe, bolenda! lo bondwa ibala, bapaswaka la nzalola nde. ⁷ Aku bapoku baku bankuma bayumwa, balonda balangi ba bo, ⁸ bimfunda batepele bayeli boe, botokapelake bemo belawu be nyo, ibango balangi ba so balima. ⁹ Yaaka bayeli bakalole boe, Ye nkanga ntaesoyala nkokoka la nyo la so; owutaka nga bose ok'ole bambo ba teke bokasombele bienge bi nyo. ¹⁰ Yaaka oki bo base la nsombasomba, lo bondwa ibala abele, baakoliki kosanu bayotwe boa nde oko ilambo li ibala swe, ekuke pe elipame. ¹¹ La mbisa bapoku bako bankina baye, batepele boe, nkumu, nkumu, otolipolake. ¹² Yaaka nkumu aakalole nde ndee: nko solo metepela mie ntieyebe nyo ye. ¹³ Ako bo baaka nkepo, ibango ntaboyebe losio laa pe ngengo ye. ¹⁴ Ako bonkumu bo liko bole nkonga boto lokoliki mpika la lokendo, lokobesia pe batii ba nde ndee asembole biwutelo bi nde. ¹⁵ Ok'ole omo aopa ba talanto (falanga) batano, ok'ole onkina bapele, ok'ole lo bonkuma aopa talanto(falanga) emo; ok'ole boto la boto nkonga ole nguya le nde nkika; ngako alamwe pe la nza lamo. ¹⁶ Aku ndieku, lokoyamba balanto (falanga) batano kende ngane , akela bonkita la bo, abaa batalanto bankina batana. ¹⁷ Ngako lokoyamba bapele ayitie mbe bankina bapele ntolo. ¹⁸ Yaaka lokoyambaemo, wuoo, atime ipoku oko mbotu, akunde bosolo boka nkolo le nde. ¹⁹ Oko mbise ngengo lenene, nkolo le batii bako fwaa , asekeke mbo bi nde ndia bo. ²⁰ Lokoyamba batalanto (falanga) batano yaka nghane, aoselie batalano bankina batano, la ntepele ndee, nkumu, onsembole batalanto batano. Solenda! Mbali ntolo le batalanto bankina batano. ²¹ Nkolo le nde aotepel ndee, dilo, botii bo dilo, bobaki pe; omoliki bobaki bo nio, ngokosangia wu sangaa oko biemba wuke, sangelaka nyintha eka nkolo le wu. ²² Lokoyamba batalanto (falanga) bapele ndee, nkumu, ndimbeteli mie ole boto lo bolingatano, l'opembola oko ndie l'empa wu ntomiangela, l'okosia oko ndie l'empa wu ntotiatikia, ²⁵ ngako nzokili bomo, nsili monye talanto le wu oko nse mbotu, sokelenda kio kiene. ²⁶ Nkumu le nde aokalole ndee, botii boobe bokonzo pe, oyebili wue mi mpembola oko ndie l'empa ²⁷ mi ntimiangela, nkosisa pe oko ndie lempa mi ntitiakikia, ako nkane okanosembola bosolo bo mi ok'ole bakeli ba benkita, oko bablelo bane nkanoba bonsongo bo mi ntolo. ²⁸ Aku bokumolaka nde kio talanto, bopeka ok'ole one l'odia batalanto diomu, ibango ok'ole boto la ²⁹ boto l'obaa, engopawua, angofula pe wuke; yaaka ok'ole one l'ompatoba, nkia eku l'eku l'esa nde abaa, engoyimela. ³⁰ Bopasolaka ensensu le botii fwe kuu oko mpitamo le bosale, oko engoyala bilelo la pe nkwti bi benyo. ³¹ Ngengo enga wana oka bobato aye subaa oko binkembwa bi nde, ntomwa pe bi liko binkuma ³² ndieme bo a nde, ako angoyala oko mata le nde le binkembwa le bonkumu anse, bolongo bonkuma pe bongokosama oko beso ba nde, angalamola pe lamo nkonga olamola lokengi mbata lamo la ³³ ntaba, angoyemia mbata oko lobo lo nde lo ndeli, ntaba pe oko lobo lo nkoso. ³⁴ Aku nkumu angotepela bakolami oko lobo lo ndeli nde ndee, boayaka, nyo basoswakolama la ³⁵ Papa le mi, bokongaka bonkumu bosakelondwela yima nko babangelo ba bolongo, ibango nzokili ³⁶ nzala bompali pe bi ndekeleke; nzokili mposa le mina-mina, bomonie pe; ndiki ngendia bonsangoli pe; ndiki bonsele bondaties bisenda; ndekwe lekoo, boyili nkembia mi; ndiki oko lowulu lo nkoli, bombeleli pe. ³⁷ Aku bakolami bangotepela boe, nkumu, tokoyenili wu oyoka nzala pe tokoleisi, laa pe mposa le ³⁸ mina-mina nzokayoka pe tokominie pe ngengo enkeni? Tokoyenili wu ngendia pe tokosangoli, ³⁹ laa pe bonsele pe tokolatie bisenda ngengo enkeni? Tokoyenili olekwa, laa pe oko lowulu lo nkoli pe tokobeleli ngengo enkeni? ⁴⁰ Lo nkumu angokalola ndee, Nko solo me tepela mie nkonga oki nyo bokelelake omo lo bambale bane basonda bokeke, ngako boikelake oni ole mi. ⁴¹ Ako angotepela bane bal'oko lobo lo nkoso nde ndee, bayimaka mpika la mi, bayambwe, bolekaka kuu oko twe lo edie l'edie losakolondwa l'itina lika Satana ndia ntomwa bi nde. ⁴² Ibango ndiki la nzala, ntabompali bi ndekeleke, nzokili mposa le mina-mina, ntabominie pe ye, ndili ⁴³ ngendia, ntabondondeli ye; bonsele, ntabondaties bisenda, ndekwe lekoo, la pe lowulu lonkoli ntaboyili nde nde mi ye. ⁴⁴ Ako, bo pe bangookalola boe, nkumu, tokoyenili wu nzala nzokayoka, laa pe mposa le mina-mina nzokayoka, laa pe bonsele, laa pe ndekwa , laa pe oko lowulu lo nkoli ntabokolondili ngengo enkeni? ⁴⁵ Nkumu angotepela ndee, nko solo metepela mie, nkonga ompa nyo ntabokelili ok'ole omo lo bane basonda bokeke , ntabokelili pe ok'ole mi. ⁴⁶ Bane bangoyima wuoo, kuu ok'ikamba li edie l'edie; yaaka bakolami bangosa kuu oko bokolo bo edie l'edie.

Chapter 26

¹ Oki Yesu aseye mbo biko binkuma, atepele bayeki ba nde ndee, boyeba nyo oko mbise nsio ² bipele engoyala ilambo li Losonda, lo wana oka bobato pe angosembwa kuu la ndiakwa oko ingengola. ³ Oko kio ngeng'eku, bankanga ba sangaa la bingambi bi ewumo bakosama oko ipana lika engambi le ⁴ bankanga l'ekotolwaka lina Kayapa, bayanga pe boe bawuta Yesu la nkepo baodiaka pe. ⁵ Yaaka batepela boe, Oko ngengo le ilambo ye nkanga ekokele ntesotumwa oko etetei le ewumo. ⁶ Oki Yesu aliki oko Betania, oko lowulu loka Simona le mbala, weto omo aobelele la wana ekole le ⁷ losole lo bosio bo mpipa ; aoyitomole oko botu bo nde eki nde akangamake. ⁸ Oki bayeki bayene ngako, bakaswe, batepela boe, Nkwa ene ele itina be? ⁹ Ibango eko ekanotekwa la bosio bo besongo wuke, bepamwe pe ok'ole ba mbolo. ¹⁰ Yesu nk'ako nkane asombetela, atepele pe ndee, Nyo botoisa wet'one wale itina be? Ibango ¹¹ asotia etielo le dilo oni ole mi; nyo bole nyoa ba mbolo ndiemo ngengo binkumela, yaaka mi ntimbe mia nyo ngengo binkuma ye. ¹² Ane oyitomoli nde losole lone oni bienge bi mi; alokelili la ndondèle mi bi nkundakunda. ¹³ Nko solo metepela mie, oko ndie enkeni enga nsango bine bilakame oni bolongo nzou; lone losa nde akela pe longotefwa l'itina li nzepole nde. ¹⁴ Aku omo lo diomu la bapele l'otolwa lina Yuda le bosi Keliota asa ok'ole bankanga ba sangaa, ¹⁵ atepela ndee, Bonyiminya mpaa mi be, laa nsosembela Yesu ok'ole nyo? ¹⁶ Baokolimia mpata bisato. Yim'aku, ayengaka ngengo le dilo l'itina ndee baowuta. ¹⁷ Oko losio lo ntendo lo bifuala - bimpa- bompenda, bayeki babelele Yesu la ntepele boe, Olia mposa wue tokolendele ole ilambo li Losonda ndie enkeni? ¹⁸ Aatepela ndee, Bolekaka oko epola, ok'ole kesongolo, botepelaka pe nde nyoe, lo Bolaki atepeli ndee, bokomo bo mi boyo mpika, nzakobaka losonda mia bayeki ba mi ok'ole wu. ¹⁹ Bayeki bakele nkonga oki Yesu aasikesele, balondo losonda pe. ²⁰ Eliko ikolo, akengamake ndiemo ndia bayeki ba nde diomu la bapele. Oki bo baleke, atepela ndee, ²¹ Nko solo metepela mie, Omo le nyo angonseke. ²² Bayok'isei nguya, babange pe ntepela boto omo l'omo boe, Ele mi ndo Bolaki? ²³ Akalole ndee, l'osubele la mi besei nsangitia oko ebengele ele nde l'ongonseke mi. ²⁴ Nko solo, lo wana oka bobato angowa nkonga lo losonwa l'itina li nde, nkane nkwa ok'ole longoseke wana oka bobato! Ekanoyalala dilo ok'ole bot'oko akanoyalaka nkobotwa. ²⁵ Yuda le boseki atepela ndee, Ele mi ndo Labi? Aokalole ndee, nkonga osa wu otepela. ²⁶ Oki bo baleke, Yesu apose mampa, ateliake, akeyatole pe akekape ok'ole bayeki, mpapa atepela ndee, bofwaka, boleke, ene eyale bienge bi mi. ²⁷ Apose pe ikopo, ateliake, mpapa ok'ole bayeki atepela ndee, bominaka nyankuma oni lio; ²⁸ ibango ene eyale balongo ba mi ba bokomo bo bosaba bangoloo l'itina lika bato wuke oko ²⁹ nsabole bobe. Yaaka mi metepela mie, yima lene, mi la nzitie mine losi lombolo bine bi beseliseli nghoo, kuu oko losio loko longa mi mine lo bosaba ndiemo mia nyo subaa oko bonkumu boka Papa le mi. ³⁰ Oki bo baseye lwembo nzembayemba bapaswe kuu ok'engenza le biyala. ³¹ Aku Yesu atepela ndee, nyo nyankuma bongokwele ibaku la mi oni ikolo li lene, ibango lososonwa loe, ngobola lokengi pe mbata bi botonga bingopanzakana tia-tia. ³² Yaaka la mbisa le bakundweloo ba mi, ngoeyambola kuu oko Galilaya. ³³ Yaaka Petelo akalole ndee, Nkia bankuma basokwele ibaku la wu, mi la nkwele ibaku nko nghoo. ³⁴ Yesu aotepela ndee, nko solo nkotepela mie, Oni botio bone, nkoko lelo ntebekili, ongontona ntona bisato. ³⁵ Petelo ayitie ntepela ndee, Nkia ele kelalalu la mi mbwakawaka l'itina li wu, mi la ntone wu nko nghoo. Bayeki bankuma pe batepela nko ngako ³⁶ Aku Yesu asa ndia bo kuu oko le nse l'etolwa Getesemane, atepela pe bayeki ba nde ndee, boyalak'anse ane, lelo mi ndeka mbotitria oko. ³⁷ Abela Petelo ndia bana baka Zebedayo bapele, abanga nzoka ise pe bienge bolito dii. ³⁸ Aku atepela ndee, Boboto bo mi bolia ise nguya kuu oki iwa boyalaka edie ane, bobokaka pe beso l'itina le mi. ³⁹ Awute wano ntendo, akite oko mbotu sampaa la boso bo nde, mbotitria, atepela ndee, O Papa le mi, laa loyosononwa, paaka ikopo line liyeme ok'ole mi wuoo; yaaka nkonga oyoka mi mposa ye, yaaka nkonga ole mposa le wu. ⁴⁰ Abelele bayeki, aatane isilo bao, atepela Petelo ndee, Ele ngako nyoe ntaboyosone mboke beso l'itina li mi nkia lopoma lomo ye? ⁴¹ Bobokaka beso, bobotitiaka pe, l'itina nyoe boyale nkoyotwa oko nkekakeka, solo elimo elia mposa nkane bienge bilia bolu. ⁴² Ayitie nyimwaa ok'ole bo, abotitiae lobotitiae lo bisato, mbo nko bio ntepela. ⁴³ Ako abelele bayeki, aatepela ndee, Boyalak'isilo, nk'ako ene boyoliaka pe. Bolenda! Ekeke ⁴⁴ esokolama, lo wana oka bobato angosembwa oko babo baka bato baabe. Boyimwaka, tokende bolenda l'onseke aya mpika. ⁴⁵ Lelo ngeng'eki nde atepelake, bolenda, Yuda omo lo ba diomu la bapele aye, ndiemo la nde esuku le bato lenene la mpalo la mboto bi ndokoloko yim'ok'ole bankanga ba sangaa la pe ok'ole bingambi bi ewumo. ⁴⁶ Yuda lo boseki aatikele elimbetelo nde ndee, onkeni longa mi mfwete, nde nd'oko boowutaka. ⁴⁷ Aku ndieku taa-taa Yuda abele Yesu, aotepela pe ndee, dilo ok'ole wu Labi, aofwete wuke wuke. ⁴⁸ Yesu aotepela ndee, ngila, kelaka l'isali lobo losa wu oya. Aku bayaaka taa-taa nsangia nde bakanzo, baowuta pe. ⁴⁹ Bolendaka! Omo lo bo baakoliki la Yesu asembole lobo, ayongole mpalo le nde le ndokoloko pe aboke botii boka engambi le bankanga aobeye itoi. ⁵⁰ Aku Yesu atepela ndee, Yisenaka mpalo le wu oko ndie le kio; ibango

bankuma baawuta mpalo le⁵³ ndokoloko, la mpalo ndokoloko pe bangosilela. Laa pe otangela wue ntiosone mbotitie lo Papa⁵⁴ le mi antomie nk'akoboko wuke bosonda bisuku diomu la bapele bi ntomwa bi liko? Yaaka, oni lobo'ene basono bayenele kweli boe soo nko ekelwe ngako nghamoni?⁵⁵ Oko ngeng'eku Yesu atepela esuku nde ndee, nkonga ok'ole eleku bosoya la mpalo bi ndokoloko la mboto mbuta mi? Biane biane ndiki oko lowulu lo bowangi anse-anse ndakalaka, ntabombutaka.⁵⁶ Yaaka bine binkuma bikelwa l'itina ndee ebekwa basono basono baka babambi. Aku bayeki bankuma baotwenya, balota.⁵⁷ Bamo bakowuta Yesu, baokele kuu ok'ole Kayapa le engambi le bankanga, oko ndie eki basoneli la bingambi bakosamake.⁵⁸ Petelo asakobenge yemb'ilamo kuu ok'ikumba li ipana lika engambi le bankanga, swe, akatik'anse ndiemo ndia batii l'itina ndee ayene bokuma boka lobo.⁵⁹ Engambi le bankanga ndia boloi bonkuma, bayomoke bobato bo bongala esengi la Yesu l'itina boe baodiaké.⁶⁰ Yaaka nkia laa oki batatoli ba ndimbo baye, ntaaba bo pe ye.⁶¹ La mbisa bamo bapele baye, batepele boe, one atepili ndee: Nzosoно nzimbe lowulu loka Wangi lo sampaа, meyitia nyinola oko nsio bisato.⁶² Lo engambi le bankanga yemaa, atepele Yesu ndee, ntokalole nkalo ye? Bane batatola esengi la wu lobo lina be?⁶³ Yaaka Yesu aliki nko bio. Engambi le bankanga aotepele pe ndee, nkosimbelia nyimi le Wangi bokena mie ototepele laa pe wu ole lo Masiya wana oka Wangi.⁶⁴ Yesu aotepele ndee, Nkonga osa wu otepela. Nko metepela mie la mbisa bongoyene wana oka bobato oko lobo lo ndeli loka bondwa nguya anse ayaka oko bilenge bi liko.⁶⁵ Aku engambi le banknga ayatola bisenda bi nde fwa-fwa la ntepele ndee, Asoyengisa Wangi tokamba batatoli bankina ndo?⁶⁶ Bolenda! Nk'akoboko tosoyoka iyengisa; eyenele ok'ole nyo be? Bakalole boe, Alia ekonzo le iwa.⁶⁷ Ako, batwe oko boso bo nde, baobole pe binsuli; bamo baobole mpakata la ntepele boe,⁶⁸ otolimbole, Masiya; bodo l'okobolili ale nani?⁶⁹ Yaaka Petelo aliki oko bosale, anse ok'ipana; elenge le weto aobelele la ntepele ndee, Awu pe oyala ke lo diembo wua Yesu le Galilaya.⁷⁰ Yaaka Petelo atone oko beso ba bo bankuma la ntepele ndee, ntiyebe lootepela wu ye.⁷¹ Apaswe ok'ekuke , weto onkina aoyene, atepele pe ok'ole bamo bakoliki oko, nde ndee, One pe ayalake ndiemo ndia Yesu le bosí Nazaleta.⁷² Ayitie ntona-tona la nyimi ndee, ntiyebe bot'oko ye.⁷³ Oko mbise wano ngengo, bankina bakoyemalaka oko baye, batepela Petelo boe, nko solo, awu pe ole omo lo bo, ibango lolaka lo wu lokolimbola.⁷⁴ Ako abange nkele biambo oko lina lika Wangi, la pe nsimbe nyimi ndee, ntiyebe bot'oko ye.⁷⁵ Nk'ako kio ngeng'eko, nkoko ebeke. Petelo pe ayepole lobo loki Yesu aotepelake ndee, "Lelo nkoko ntebekili, ongontona ntona bisato" Apaswe oko bosale, pe alele kee-kee-kee.

Chapter 27

¹ Eliko beyekelo be mpenu; bankanga ba sangaa la bingambi bi ewumo binkuma bayange wango esengi la Yesu ndiake nde. ² Baowute, baokuye, baosembole ok'ole Pilato le nzangi (Nkumu). ³ Aku Yuda le boseki bo nde, oki nde ayene ndee aaakonzo, ayene bobe bo nde pe akalaka, ayisena ⁴ mpata bosato ok'ole bankanga ba sangaa la bingambi bi ewumo la ntepela ndee, Nsokela bobe, ibango nsoseke balongo balia eswa. Bo bakalola boe, Lobo loole oni ole so nga be? Loku lole lo wu'ondwa. ⁵ Aboke mpata oko ndie le sampaa, ayime pe wuuo, akoma nkingo le nde nkika. ⁶ Bankanga ba sangaa bafwe mpata, batepele boe, ntekolame la nkolie oko bombaye bo bakapo ibango ele bosio bo balongo. ⁷ Oki bo baseye nzange wango, basombe la bio itina lika bobombi bo mpoke l'itina li nkunde ngendia. ⁸ Kio kieko, itina liko litolwa lina "Itia li balongo" kuu la wane bo lene. ⁹ Ako lookotefwa la Yelemaya le bobambi lobakwe loe, Bawute mpata bosato, bosio boki bana ba ¹⁰ Yisalaele bayokane l'itina li nde, ngako baipa l'itina li itia lika bobombi bo mpoke nkonga oki Yawe ansikesele. ¹¹ Yesu ayemala oko beso baka Pilato; lo nzangi aoyibola ndee, Awu ole nkumu eka ba Yuda? Yesu aotepela ndee, nkonga osa wu otepela. ¹² Ngeng'eki bankanga ba sangaa la bingambi bi ewumo baosambiake bakambo, Yesu ntakalola nkia nkalo emo ye. ¹³ Ako Pilato aotepele ndee, Ntoyoke wuke bo mbo bitatola bo esengi la wu ye? ¹⁴ Yesu ntakalola nkia lobo lomo ye, ngako lo nzangi asime losima lo wuke. ¹⁵ Oko ngengo bi balambo baka ba-Yuda, lo nzangi amoyekasanake la ntungole ncoli emo l'edia ba-Yuda mposa le ntungola. ¹⁶ Baliki aku la bowutwe bomo bo lumo lina Balaba. Aku oki bo basia nkosama; Pilato aatepela ndee, ¹⁷ Bolia mposa nyoe ntungola nani? Balaba? Laa pe Yesu l'otolwa Masiya? ¹⁸ Ibango ayebake ndee, basosembola ok'ole nde ibango la ikeke. ¹⁹ Oki nde aliki anse oko enkoto le botendi, ilaka li nde aotomie munya nde ndee, Awu ntokelake lobo ok'ole bokolami boko, ibango toli wale wuke lene oko nzoli l'itina nde, ²⁰ Yaaka bankanga ba sangaa la bingambi bi ewumo bakelilie bisuku bi bato l'itina boe babondele Balaba, badiake Yesu. ²¹ Lo nzangi akalole ndee, "Onkeni lo bana bapele loolia ny mposa nyoe ntungole, ele nani? Batepele boe, Balaba. ²² Pilato le nzangi aatepele ndee, Ako nkele ok'ole Yesu l'otolwa Masiya lobo lina be? Esuku enkuma batepele boe, Senola nde ok'ingengola. ²³ Nde pe ndee, te bobe bokelili nde be? Yaaka bo bapamwe nko ndekana boe, Senola nde ok'ingengola. ²⁴ Oki Pilato ayene ndee ntayosone nkele ye, pe nkanga ekokele ntesobotwa, afwe losi pe aose babo ba nde oko beso baka esuku, atepele ndee, Nsoswa oni balongo baka bokolami bone lobo lo nyando. ²⁵ Esuku enkuma bakalole boe, paaka balongo ba nde basangeme oni ole so, la pe ok'ole bana ba so. ²⁶ Aku atungola Balaba ok'ole bo; oki nde aseye mpioka Yesu, aosembola adiakwa oko ingengola. ²⁷ Aku baloi baka nzangi babela Yesu ok'ipana swe, bakosia pe esuku enkuma ndiemo. Baotungola ²⁸ bisenda, baolatia pe bombuli bo lokie, baboka mfwo le nsende, baosokia pe kio oko botu bo nde. ²⁹ Batika losongsongo oko lobo lo nde lo ndeli. Bakukama oko ntondo le nde nko la nkela nde esengi, batepela boe, DIlo ok'ole wu, nkumu eka ba-Yuda. ³⁰ Baotwa nsoyi, baposo losongsongo eko baobola lo oko botu bo nde. ³¹ Oki bo baseya nkela nde esengi, baotungola bambuli, baolatia bisenda bi nde nkika baokuya la nsenola nde ok'ingengola. ³² Oki bapaswe, bapomale boa boto lo Kulene lina Simona; baokelilie boe abele ingengola lika Yesu. ³³ Oki bo bayie oko ndie l'etolwa lina Gologota, lole itina loe, Ndie le ebeke le botu, ³⁴ baopa baana teboo la losi lo nyonghuu lo mina-mina, yaaka oki nde aseye nzombolo, aboye mina-mina. ³⁵ Eki bo basoseya nsembole nde ok'ingengola, bakakapelake bisenda bi nde la nkenkie bio ³⁶ lokumbe; anse-anse baokengeke oko. ³⁷ Batike oko liko li botu bo nde isono li ifundelo li nde lioe: "One ale Yesu le nkumu eka ba-Yuda". ³⁸ Nk'oko kio ngeng'eko, bileku bipele basembwe la bo boa nde oko bangengola, omo oko lo ndeli, l'omo pe oko lo nkoso. ³⁹ Ndekaleki biikoyakoleke, baoyengisake la nsongie betu be bo, boe Boyinwi bo ndie le sampaa, pe ⁴⁰ boboki bo kio oko nsio bisato, bikiaka bienge bi wu. laa wu ole wana oka Wangi, tuluaka lamo la ⁴¹ ingengola . "La bankanga ba sangaa pe baokelake esengi ndweli nko lo; basoneli la bingambi bi ⁴² ewumo pe batepelake boe, Abikiake bankina, bienge bi nd'ondwa ntayosone mbikia. Ale nkumu eka ba-Yisala! Paaka atulwe, ayim'oko ingengola, ako tongoooyambela. ⁴³ Ale bobonda tulo la Wangi, paaka aobikie nkak'ene laa alia mposa le nde; ibango atepele ndee, mi nde wana oka Wangi. ⁴⁴ Bileku pe biikosembwa boa nde ndiemo oko bangengola, baosenolake dweli nko lo. ⁴⁵ Yima botio wema kuu botio ok'itoi, eliki mpitamo oko ns'enkuma. Mpika-mpika la botio ok'itoi; ⁴⁶ Yesu apamwe la iyo liinene ndee, "Eli, Eli lama sabakatani", lole ngako ndee, "Wangi bo mi, Wangi bo mi, osonkunzola nghamoni?" ⁴⁷ Bamo bakoyemalake oko, yoka ngako, batepele boe, "One abesia Eliya". ⁴⁸ Nk'aku ndieku omo lo bo asuma lobango, afwa nkambu bikonyotaka la baana ba nkangi, asiomia some oko losongsongo, ngako pe aominia. ⁴⁹ Bamo batepele boe, "Paaka toyene laa Eliya angoya mbikie nde". ⁵⁰ Yaaka Yesu ayitie mpamwa la iyo liinene, aseye mpoyi. ⁵¹ Bolenda! Esenda lenene le lelele oko ndie le sampaa eka Wangi eyatwe fwaa biteni bipele yima ⁵² nko liko kuu oko nse, pe esakatane, bawe bayatwe, balengi balifwe, pe bienge wuke bika ⁵³ bakolami bakoliki isilo bakundwe, nko mpaswa fwee oko balengi. Oko mbisa le bakundwelo ba nde, bayotwe oko bolongo bo sampaa, bayenele oe ok'ole bato wuke so-so. ⁵⁴ Engambi le baloi ndia bakoliki la nde nkengele ilengi lika Yesu;

oki bo bayene nse esakatana, la pe mbo bikokelwaka, bayoke bomo wuke, batepele boe, "Nko sosolo one amoliki wana oka Wangi".⁵⁵ Beto wuke baliki oko; balendelake botale, bambo baakobakaka Yesu yim;oko Galilaya la ndondele⁵⁶ nde. Oko etetei le bo eliki Malia ba Magadala, la pe Malia le nyangho eka Yakobo la Yose, le pa nyangho eka bana baka Zebedayo.⁵⁷ Eliko ikolo, boto omo aye, bokwaki yim'oko Alimataya lina Yosepa, nd'ondwa pe aliki boyeki boka⁵⁸ Yesu. nde ase ok'ole Pilato, abondele pe bienge bika Yesu. Ngako Pilato asikesele ndee bipawue.⁵⁹ Yosepa afwe ebembe, akelinga la mbenza le nta tee, aketika sampaa oko ipoku li nde li bosaba⁶⁰ likotimwa oko iwe; awungotola iwe linene oko munya bo ipoku pe ayima.⁶¹ Malia ba Magadala aliki oko, la pe Malia enkina, baliki boankuma anse so-soo la ipoku.⁶² Oki losio lo mbaki, lookoliki oko mbisa le Babongielo; bankanga ba sangaa la bapolosi bakosame⁶³ ok'ole Pilato, batepele boe, nkumu, toyepola soe bopengoli boko atepele oki nde akenake ndee,⁶⁴ Oko mbise nsio bisato angokundwa. Ako, sikeselaka wue ipoku lilendwe kwee, kuu oko losio lo bisato; nkanga ngeng'emo bayeki ba nde ntaasoya nsuke nde la ntepele oni ewumo boe, "Asokundwa yim'oko iwa". Bopengo pe bo mbisa bongosonda bo ntundo bobe".⁶⁵ Pilato atepele ndee, Bolia balendi. Bolekaka bosolalake kwee nkonga oyosono nyo.⁶⁶ Wuoo, balali ipoku kwe-kwe la bonsungela oko iwe, la pe balendi ntika-tika.

Chapter 28

¹ Oki basielo ba Sabata (Eyenga eka ba-Yuda); oko loyekelo lo losio lo ntundo lo nsono (Eyenga oni ole so); Malia ba Magadala aye ndia Malia bankina ndend'ipoku. ² Bolenda! Eliki bosukasano bo nse boonene, ibango ntomwa eka Wangi atulwe yim'oko liko, awungotole iwe lamo, akatik'anse oko liko li lio. ³ Boyenelo bo nde boliki nkonga bokalikali, bisenda bi nda biliki wewee nkonga beselika. ⁴ L'itina lika bayeelo la bayenelo boka ntomwa, nkengi bokoliki oko bayoke bomo, basakatane, pe baliki nkonga bawi. ⁵ Yaaka ntomwa atepele beto ndee, "Ntaboyokake bomo, ibango nzeba mie boyoyomo Yesu l'ekosembwa ok'ingengola. ⁶ Ntamb'oni ye, ibango asokundwa nkonga oki nde atepele. ⁷ Boyakaka bolende ndie ema lo nkumu atame, bolekaka nko lobango, botepelé bayeki ba nde nyoe asukundwa yim'oko bawi; bolenda angoeyambola kuu oko Galilaya; oko bongoyene. Bolenda! Nsoetepela". ⁸ Bapasw'ok'ipoku, wuoo; la bomo, la bosango, basume labango la ntepele bayeki ba nde. ⁹ Bolendaka! Nk'ako Yesu apomale ndia bo, pe aatepele ndee, "Dilo ok'ole nyō" Baobelele; bawute pe bakolo ba nde la nsangole nde. ¹⁰ Aku Yesu atepela ndee, "Ntaboyokaka bomo; bolekaka botepelaka baasangi la mi baleka oko Galilaya; oko bangonyene mi". ¹¹ Nk'ako oki beto basakokende; bamo baloi baakoliki nkengi ok'ilengi, bayotw'oko nza; batepele ¹² bankanga ba sangaa binkuma bikokelwa. Bo kosanu boa bingambi bi ewumo, bayange wango; ¹³ bakapele pe baloi bensongo wuke, baatepele boe, "Botepela nyoe, Bayeki ba nde bayili la botio" ¹⁴ nsuke nde ngeng'ema so toliki isilo. Laa lobo lone losoyokana ok'ole nzangi; so tongoelonda, pe tongoelamola nyo mbalaka. ¹⁵ Bafwe mpata, bakele nkonga oki bo baatepele. Lobo loko lopanzakane lumu tia-tia ok'ole ba-Yuda kuu la losio lo lenene. ¹⁶ Bayeki diomu l'emo base oko Galilaya, kuu ok'engenza eki Yesu aasikesele. ¹⁷ Eki bo baoyene, baosangole, yaaka bamo ba bo bayie biango. ¹⁸ Yesu aabelele, aatepele ndee, Isende linkuma oko liko la pe oni nse lisopwua oni ole mi. ¹⁹ Ako bolekaka, boyaliake biwumo binkuma bayeki; boayenake kuu oko lina lika lo Papa, la lo ²⁰ Wana, la pe lo Elimo le tee; boalakake bakenge binkuma biesikeseli mi. Bolenda pe mi nde ndiemo mia nyo nsio binkuma kuu bokuma boka ngeno.